

APOSTOLATSKI CENTAR **"SAV-TVOJ"**

Slave Marijine br. 1

SV. ALFONS MARIJA LIGUORI
NAUČITELJ CRKVE

ZDRAVO KRALJICE

I DIO

Zdravo Marijo,
Zlatna
Kraljice mira,
prepuna sjaja
Zvijezdo što kroz tminu vodi
život moj.
Sav se danas predajem Tebi,
Krasna,
Majko moja i Majko
Krista Kralja
Da uvijek budem Njegov i uvijek
Sav-Tvoj.

Nakladnički niz: **"Marijine slave" br. 1**

Naslov: **"Zdravo Kraljice" - I dio,**
sv. Alfons M. Liguori, crkveni naučitelj

Naslov izvornika: ***Le glorie di Maria*** u
Opere ascetiche III, Torino, 1845. god.

Tiskano s Crkvenim dopuštenjem zagrebačke
nadbiskupije br. 3181. od 8. svibnja 1924. god.

Prijevod: dr. Josip Lang, biskup

Priredio:p.Miljenko Sušac s.m.m.- misionar montfortanac

Priprema i tisak: Apostolatski centar "SAV TVOJ"
Porečka 62, Zagreb

Naklada: 1 000 primjeraka

ISBN 953-6471-57-4

Narudžbe na adresu:
Apostolatski centar "SAV TVOJ"
Porečka 62
10 000 Zagreb
Tel/fax: 01/ 23 70 332
Tel: 01/ 23 71 822

MARIJINE SLAVE
br. 1

sv. ALFONS M. LIGUORI

ZDRAVO KRALJICE

I dio

Zagreb, 2004.

Predgovor sv. Alfonsa

Možda će tko reći, da nije trebalo pisati ovo djelo, budući da ima već toliko učenih i slavnih knjiga napisanih o Bl. Djevici Mariji. Ali ovima se može lijepo odgovoriti riječima što ih je napisao neki opat imenom Franko: "Hvala je Marijina neiscrpiv izvor koji, što se više raširuje, to se više puni, i što se više puni, to se više raširuje." To će reći, da je Bl. Djevica tako velika i uzvišena, da, čim se je hvali i slavi, time preostaje još više da se hvali i slavi. Sv. Angustin kaže, da je ne bi mogli dosta hvaliti i proslaviti koliko Ona zaslužuje, ni svi jezici ljudski, ma da se baš svi udovi njihovi pretvorili u jezike.

Ja sam opazio - navodi dalje sv. Alfonzo - da ima bezbroj knjiga, i velikih i malih, koje raspravljaju o slavama Marijinim, ali vidjevši da su ove knjige ili rijetke ili opširne i da nisu pisane po mojoj nakani, zato sam nastojao od pisaca, koje sam mogao imati pri ruci, ukratko sabrati najodabranije i produhovljenije rečenice sv. otaca i bogoslova. To sam učinio u ovoj knjizi ; a to stoga, da mogu bogoljubnici bez velikog truda i napora čitajući zapaliti se ljubavlju prema Bl. Dj. Mariji; a napose da dadem svećenicima građu da propovijedajući promiču pobožnost prema Božjoj Majci.

Običaj je kod svjetskih miljenika da često i rado govore o osobama koje ljube i da ih hvale, a to zato da i drugi njihovu ljubav hvale i odobravaju. Po tome mora se reći, da je veoma slaba ljubav onih, koji se hvale, da ljube Mariju, a zatim malo misle, i govore o Njoj i potiču druge da je ljube. Ne čine tako pravi miljenici preljubljene Gospe, oni bi je rado slavili posvuda i vidjeli, kako je sav svijet ljubi i časti. Stoga uvijek kad mogu, bilo javno ili nasamo nastoje upaliti u srcima sviju onaj žar ljubavi, kojom su užeženi oni prema svojoj ljubljenoj Kraljici.

A da se svatko uvjeri, od kolike je koristi i nama i narodima promicanje pobožnosti prema Bl. Dj. Mariji, dobro je uvažiti ono što o tom govore učene glave. Sveti Bonaventura veli, da će oni koji nastoje širiti slavu Marijinu, sigurno doći u raj nebeski. To potvrđuje Rikard od sv. Lovrinca kad veli, da je častiti Kraljicu anđela isto što i zadobiti život vječni. Jer - pridodaje isti pisac - doista će ova prezahvalna

Gospa nastojati u drugom životu častiti onoga, koji Nju nastoji u ovom životu častiti. A tko ne zna za obećanje što ga je Bl. Dj. Marija sama dala onima, koji se trude oko toga, da je ljudi na zemlji upoznaju i ljube? Oni koji Me štuju, imat će život vječni. (Eccl. 24. 31). Tako joj sv. Crkva pjeva na blagdan Bezgrešnog Začeća.

Raduj se, govorio je sv. Bonaventura, koji je toliko nastojao oko proširenja slave Marijine - raduj se, dušo moja, i veseli se u Njoj, jer su mnoga dobra pripravljena onima, koji slave Mariju. Jer čitavo Sv. Pismo - dodaje sv. Bonaventura - hvali Mariju, nastojmo i mi ovu Božansku Majku i srcem i jezikom uvijek slaviti da nas jednog dana povede u Kraljevstvo blaženika, u vječne radosti. Čitamo u Objavama sv. Brigite kako je bl. Emingo biskup, običavao u početku svojih propovijedi govoriti o slavi Marijinoj. Jednog dana ukaza se Bl. Dj. Marija sv. Brigiti i reče joj: "Kaži onomu biskupu, koji često na početku svojih propovijedi govori o Meni, da ću mu Ja biti milostiva Majka i da ću njegovu dušu izručiti Gospodinu Bogu i sretno će umrijeti".

I doista: umro je kao svetac moleći se Bogu i s rajskim mirom. Nekom redovniku dominikancu, koji je završavao svoje propovijedi govorom o Mariji ukazala se na smrtnom času Bl. Djevica, obranila ga od Sotone, ohrabrila ga i ponijela sa sobom u raj njegovu sretnu dušu. Bogoljubni Toma Kempenac promatra u duhu Mariju, kako preporučuje Sinu svojemu, onoga koji je za života širio slavu njezinu: "Sinko, smiluj se duši onoga, koji je Tebe ljubio a Mene slavio". Što se tiče koristi naroda i puka, to lijepo kaže sv. Anselmo: " Budući da je krilo Marijino postalo put, da se spase grešnici kako bi moglo biti da u propovijedima o Mariji, u kojima se spominju Njezine hvale i slave, da se ne bi obraćali grešnici i spasili se?"

Pa ako je istinito mišljenje - koje ja držim da je istinito i nedvojbeno, a to ću dokazati u glavi 6. ove knjige, da se sve milosti dijele samo po rukama Marijinim i da se svi, koji se spašavaju, spašavaju jedino pomoću Božanske Majke, dosljedan tome mogu reći da o propovijedanju o Mariji i o pouzdanju u Njezin zagovor ovisi spasenje sviju. Sv. Bernardin Sienski tako je posvetio Italiju; sv. Dominik tako je obratio mnoge pokrajine; i sv. Ljudevit Beltrand nikad nije propustio u

svojim propovijedima nagovarati ljude na pobožnost prema Mariji. Tako su činili i mnogi drugi. Pavao Segneri, isusovac, glasovit misionar, na svim svojim hamilijama uvijek je propovijedao o pobožnosti Mariji. I govorio je, da mu je to najmilija propovijed. Sv. Alfonso i njegovi redovnici prema tome pravilu nisu u svojim misijama nikada propustili govoriti o Mariji, i dodaje svetac:

"Sa svom istinom možemo posvjedočiti, da nijedna druga propovijed nije bila od tolike koristi i skrušenosti, koliko ova o *Milosrđu Marijinu*. Kažem o Milosrđu Marijinu, jer kako kaže sv. Bernardo, mi slavimo poniznost Marijinu, divimo se Njezinu djevičanstvu, ali jer smo siromašni grešnici, milije nam je i slađe slušati, kad se govori o Njezinu milosrđu; milosrđe radije prihvaćamo, Nje se spominjemo i Nju zazivamo.

U ovoj knjizi - navodi dalje sv. Alfonz - prepuštam drugim piscima, da opisuju ostale vrline Marijine; ja sam naumio ponajviše govoriti o velikom Milosrđu Marijinu i o Njezinu moćnom zagovoru. Zato sam trudeći se više godina, sabrao u ovoj knjizi koliko sam mogao, sve ono što su sv. Oci i najslavniji pisci govorili o Milosrđu i o moći Marijinoj. Budući da je u divnoj molitvi "Salve Regina" ili "Zdravo Kraljice", koju je odobrila sv. Crkva i naredila da je i svećenici i redovnici većim dijelom godine javno mole, divno opisano milosrđe i silna moć Marijina, zato sam odlučio - nastavlja sv. Alfonz - da ovu veoma bogoljubnu molitvu jasno protumačim raznim razmatranjima. Bogoljubni čitaoče!

Ako ti se ikad svidi ovo moje djelce, a nadam se, da će ti se svidjeti, to te molim, preporuči me Bl. Dj. Mariji, neka mi daruje veliko pouzdanje u Njen zagovor. Ovu milost prosi za mene, a ja ti obećavam, da ću to isto ja moliti za tebe, koji mi činiš tu ljubav. O blažen svaki onaj, koji se ljubavlju i pouzdanjem veže za ova dva sidra spasenja: za Isusa i Mariju! Taj zacijelo neće propasti. Zato, čitaoče moj, kličimo od srca zajedno sa bogoljubnim Alfonzom Rodriguezom:

"Isuse i Marijo! Ljubavi moje preslatke, za Vas ću trpjeti, za Vas ću umrijeti ; želim biti posve Vaš, a ne svoj. Ljubimo Isusa i Mariju i nastojmo postati sveti, jer nema veće sreće negoli je ta, koju bismo mogli očekivati i nadati joj se. S Bogom! Dao Bog da se jednom nađemo u

Raju do nogu premile Majke i Njenog preljubaznog Sina, hvaleći, slaveći i ljubeći zajedno gledajući licem u lice u sve vijeke vjekova. Amen.

Molitva: Moj preljubljeni Spasitelju i Gospodine Isuse Kriste, ja nevoljni Tvoj sluga znajući koliku Ti radost čini onaj, koji nastoji slaviti Tvoju Presvetu Majku, koju Ti toliko ljubiš, a i želiš, da je i svi drugi ljube i časte, odlučio sam napisati ovu knjigu, koja govori o Njezinoj slavi. Tebi je po Njoj posvećujem i preporučujem.

Primi dobrostivo ovaj mali poklon ljubavi, koju imam prema Tebi i prema ljubaznoj Majci Tvojoj. Ti je uzmi pod svoje okrilje i svakome, tko je pročita, podari obilno svjetlo pouzdanja i žarku ljubav prema Presvetoj Djevici, u koju si stavio Nadu i Utočište svih otkupljenika. Za ovaj moj neznatan trud, daj mi, molim Te, onu ljubav prema Mariji, koju sam ovim mojim djelcem želio vidjeti upaljenu u svima onima, koji ga budu čitali.

A sad se obraćam Tebi, moja preslatka Gospo i Majko moja! Marijo, Ti dobro znaš, da sam ja iza Isusa stavio u Tebe svu nadu svojega vječnog spasenja; jer sve moje dobro, moje obraćenje, moje spoznanje da ostavim svijet, i sve druge milosti koje sam primio od Boga, priznajem, da su mi darovane Tvojim posredovanjem.

Ti znaš, kako sam ja, želeći da Te svi ljube kako i zaslužuješ, i da Ti dam nekakav znak zahvalnosti za tolika dobročinstva, što si mi ih učinila, uvijek nastojao posvuda i javno i skrovito propovijedati o Tebi preporučujući svima slatku i spasonosnu pobožnost prema Tebi. Nadam se, da ću tako raditi sve do posljednjeg daha mog života; ali vidim, da mi se zbog visokih godina i moga slabog zdravlja približava kraj mojeg putovanja i moj ulaz u vječnost; zato sam odlučio prije no umrem ostaviti svijetu ovu svoju knjigu; ona neka umjesto mene nastavi propovijedati o Tebi i druge oduševljavati pronoseći slave Tvoje i veliku ljubav i milosrđe, što je iskazuješ Svojim poklonicima.

Nadam se, moja premila Kraljice, da će ovaj moj siromašan dar, iako je vrlo neznatan prema Tvojim zaslugama, ipak biti drag Tvojem prezahvalnom Srcu, jer je taj dar sama ljubav. Pruži dakle onu svoju premilu ruku kojom si me oslobodila od svijeta i od Pakla, primi ga i zaštiti stvorenje svoje. Ljubljena Majko znaj da ja za ovaj mali svoj dar

želim nagradu; neka bude, da Te ja od danas ubuduće ljubim više negoli prije, svaka osoba u čije ruke dođe ovo moje djelce, neka bude ispunjena Tvojom ljubavlju, tako da se odmah u njoj poveća želja da Te ljubi i da vidi, koliko može, svojom srdačnošću propovijedati i promicati Tvoju slavu i pouzdanje u Tvoj nadasve moćan zagovor. Amen. Tako se nadam i tako neka bude! Ljubeći Te, najmanji sluga Tvoj Alfons Marija de Liguori.

Napomena izdavača: Da ne bi nepotrebno opteretili tekst ovog pastoralnog izdanja Slave Marijine, odlučili smo ne donositi bilješke sa svim latinskim citatima dijela autora koje je koristio sv. Alfons. One koje to zanima mogu ih naći bilo u originalnom tekstu, bilo u prvom izdanju hrvatskog prijevoda. Kao što u izvorniku tekst u kojemu sv. Alfons doslovno citira sv. Pismo, svece i druge autore je u *italiku.*

RAZLAŽE SE MOLITVA ZDRAVO KRALJICE

1. ZDRAVO KRALJICE, MAJKO MILOSRĐA

1.1. Veliko treba biti naše pouzdanje u Mariju, jer je Ona Kraljica Milosrđa

Budući da je uzvišena Djevica Marija bila odabrana, da bude majka Kralju svih kraljeva, punim je pravom sv. Crkva časti i želi da je svi časte slavnim imenom Kraljice. Ako je sin kralj, pravom se njegova majka ima smatrati i nazivati kraljica. *Ako je onaj,* veli sv. Atanazije, *koji se od Djevice rodio Kralj, majka se koja ga je rodila, pravo i istinito smatra Kraljica.* Otkad je Marija, opominje sv. Bernardin Sienski, pristala na to, da postane Majkom Sina Božjega, od onda je zavrijedila biti Kraljicom svijeta i svih stvorova:

Ova je Djevica u svom pristanku zaslužila prvenstvo i gospodstvo svijeta i žezlo Kraljevstva nad svim stvorovima. Ako život Marijin, razmišlja sv. Arnold opat, ne bijaše odijeljen od Tijela Isusova, kako da bude od Sinova Kraljevstva odijeljena Majka. *Niti može od Gospodstva Sinovljeva biti odijeljena Majka. Jedno je Tijelo Marijino*

i Kristovo. Stoga se treba slava Kraljevstva smatrati ne samo zajednička Majci i Sinu, već ista Majci kao i Sinu. *Rekao bih, da je slava Sinova ne toliko zajednička Majci, nego dar Njoj.*

Ako je Isus Gospodin, Kralj cijeloga svemira, tada je i Marija Kraljica cijelog svemira. *Postavljena za Kraljicu govori* opat Rupert, *pravom posjeduje cijelo Kraljevstvo Sinovo.* Tako, kaže sv. Bernardin Sienski; koliko ima stvorova koji služe Bogu, toliko treba služiti i Mariji; jer anđeli i ljudi i sve stvari, koje su na nebu i zemlji, budući da su podvrgnute vlasti i gospodstvu Božjemu, podvrgnute su i gospodstvu Bl. Djevice.

Zbog toga opat Gverik, obrativši se Mariji, ovako moli: Vodi, o Marijo, proslijedi i sigurno vladaj i upravljaj po volji dobrima svojega Sina. Jer, budući da si Majka i Zaručnica Kralja svijeta, Tebi kao Kraljici pripada Kraljevstvo i moć i gospodstvo nad svim stvorovima. Marija je dakle Kraljica; no neka svatko zna a to neka bude nama na utjehu - da je Ona Kraljica sva mila i blaga i uvijek sklona činiti dobro nama nevoljnicima. Zato i sv. Crkva želi, da je pozdravljamo u ovoj molitvi i nazivamo "Kraljicom Milosrđa".

Već samo ime "kraljica", promatra bl. Albert Veliki, znači milosrđe i skrb, za siromahe; po čemu se ovo ime razlikuje od imena vladarice što znači strogost i oštrinu. Time što tješe nevoljnike kraljevi i kraljice pokazuju svoju velikodušnost. Kod kraljeva, velikodušno, kaže filozof Seneka, *što pomažu nevoljnicima.* Silnici ili tirani kraljevanjem traže svoje vlastito dobro, kraljevi pak treba da skrbe za dobro svojih podanika. Zato se kraljevima kad se posvećuju, glava pomaže uljem, znamenom milosrđa, za znak, da oni u kraljevanju nadasve trebaju biti milosrdni i dobronamjerni prema svojim podanicima. Trebaju dakle kraljevi poglavito činiti djela milosrđa; ali ne tako da bi zaboravili poslužiti se pravdom protiv krivaca, kad je to potrebno.

Nije tako kod Marije; jer iako je Ona Kraljica, nije Kraljica pravde da kazni zločince, nego je Kraljica Milosrđa, puna milosti i oproštenja za grješnike. Zato i želi sv. Crkva, da je glasno i jasno zovemo Kraljicom Milosrđa. Kad je veliki kancelar pariški, Ivan Gerson, razmatrao Davidove riječi: *Ovo sam dvoje čuo, da je moć u Boga i u Tebe Gospodine milosrđe,* reče: pošto Kraljevstvo Božje stoji u pravdi i

milosrđu, da ga je Gospodin razdijelio, pa je Kraljevstvo pravde zadržao za se, a Kraljevstvo Milosrđa predao Mariji, naredivši, da sve milosti, koje se dijele ljudima, prođu kroz ruke Marijine i dijeleći kako Ona hoće.

To potvrđuje sv. Toma Akvinski u predgovoru kanoničkih poslanica, gdje kaže: *Kad je Presveta Djevica Sina Božjega u krilu svojem začela i poslije Ga rodila, zadobila je polovinu Kraljevstva Božjega, da bude Kraljica Milosrđa, kao što je Krist Kralj pravde.* Otac je vječni postavio Isusa Krista Kraljem pravde, zato Ga je učinio Sucem svega svijeta; te stoga pjeva prorok : *Bože, sud Tvoj Kralju daj i pravdu Tvoju Sinu Kraljevu.* Neki učeni tumač primjećuje i kaže: "Gospodine, ti si dao svoju pravdu Sinu svomu, *jer si milosrđe dao Majci Kraljevoj.* Lijepo izriče riječi Davidove sv. Bonaventura pišući: *Bože, sud Tvoj Kralju daj, a milosrđe svoje Majci Njegovoj.* Tako isto i nadbiskup praški Ernesto kaže, da je Otac vječni naredio Sinu da sudi i kazni, a Majci dao službu, smilovanja i tješenja nevoljnika: *Otac je svaki sud predao Sinu, a Majci je dao svu dužnost smilovanja.*

Zbog toga je isti prorok David prorekao, da je sam Bog, tako reći, posvetio Mariju za Kraljicu Milosrđa, pomazavši je uljem radosti : Pomazao Te Bog uljem radosti. Učinio je to Gospodin Bog zato, da se mi svi, nevoljna djeca Adamova, radujemo kad pomislimo, da imamo na Nebu ovu veliku Kraljicu, koja je puna milosrđa i ljubavi prema nama, kako i kaže sv. Bonaventura : Marija je puna pomasti milosrđa i ulja ljubavi, zato Te je Bog pomazao uljem radosti. U tu svrhu zgodno upotrebljava bl. Albert Veliki ono što se pripovijeda o kraljici Esteri, koja je bila slika naše Kraljice Marije!

Čitamo u knjizi Esterinoj u poglavlju četvrtom, kako je za kralja Asvera izdana u njegovu kraljevstvu naredba da se trebaju usmrtiti svi Židovi. Tad Mardokej, koji bijaše jedan od osuđenih, preporuči spas Židova Esteri, moleći je, da posreduje kod kralja, da opozove osudu. Ispočetka se Estera ustručavala učiniti tu uslugu bojeći se, da ne bi još više razgnjevila Asvera. Ali je Mardokaj ukori i poruči joj, da ne misli samo na svoj spas, jer ju je Gospodin postavio na prijestolje da zadobije spas svim Židovima.

Tako reče Mardokaj kraljici Esteri, pa možemo i mi bijedni grešnici

reći našoj Kraljici Mariji, kad bi se Ona ustručavala isprositi nam od Boga oproštenje kazni, koju smo pravedno zaslužili. Ne misli, o Gospo, da Te je Bog uzvisio za Kraljicu svijeta samo da Tebi bude dobro, nego da se uzmogneš postavši tako velika, više smilovati i bolje priteći u pomoć i nama nevoljnicima. Asver, kad vidje Esteru pred sobom, ljubazno je upita za što je došla moliti ga: ‚Što tražiš?" Tad odvrati kraljica: *Ako nađoh milost u očima Tvojim, o kralju, daruj mi narod moj za kojega te molim.* Asver je usliša i odredi, odmah, da se opozove osuda.

Ako je Asver uslišao Esteru i oprostio Židovima jer ju je ljubio, kako neće Bog uslišati Mariju, koju On ljubi neizrecivo, kad Ga Ona moli za bijedne grješnike koji se Njoj preporučuju, govoreći Mu: "Ako nađoh milost u očima Tvojim, o Kralju". O Kralju moj i Bože moj, ako ikada nađoh milost kod Tebe - božanska Majka zna vrlo dobro, da je Ona blagoslovljena, blažena, jedina među svim ljudima, koja je našla milost koju ljudi izgubiše; zna Ona vrlo dobro, da je miljenica Gospodina svoga, koju On ljubi više nego sve svece i anđele zajedno. Daruj mi narod moj, daj mi, Gospodine ove grešnike za koje Te molim. Ma je li moguće, da je Bog ne usliša? Tko da ne zna, koliku moć imaju molbe Marijine kod Boga? Svaka je Njezina molba kao zakon, što ga je ustanovio Gospodin, da iskaže milosrđe svakom onome za koga Marija posreduje. Sv. Bernard pita zašto sv. Crkva zove Mariju Kraljicom Milosrđa?

I odgovara: Zato, što *vjerujemo da Ona otvara ponor Božjeg Milosrđa kome hoće, kada hoće i kako hoće, te tako nemu grešnika, pa bio on ma kako velik koji bi propao, ako ga Marija, sveta nad svetima zaštiti.* (Sv. Bern In Sal. Reg.). Možda se bojimo, da se Marija neće udostojati moliti za kojega grješnika, jer ga vidi odviše opterećena grijesima? Zar nas straši veličanstvo i Svetost ove uzvišene Kraljice?

Ne, odvraća sv. Grgur, jer *što je Ona uzvišenija i svetija, to je blaža i milija prema grešnicima koji hoće da se poprave i Njoj se utječu.* Kraljevi i kraljice straše veličanstvom, što ga pokazuju i čine, te se podložnici boje pristupiti k njima; ali kako bi se mogli bojati nevoljnici doći Kraljici Milosrđa, pošto Ona nije strašna ni oštra onome koji je potraži, već se pokazuje sva blaga i milostiva? *Što se boji Mariji pris-*

tupiti ljudska krhkost? Ništa nema u Njoj oštro, ništa strahovito; sva je blaga, svima nudi mlijeko i vunu. Marija ne samo da dariva, nego Ona sama nudi svima nama mlijeko milosrđa da nas potakne na pouzdanje i vunu utočišta da nas očuva od gromova Božje pravde.

Pripovijeda Svetonije o caru Titu, kako on ne bi uskratio nikomu nikakve milosti, za koju ga je tko molio, dapače, toliko bi puta obećao više nego li je mogao učiniti, pa kad su ga stoga opomenuli, odvratio bi, da vladar ne smije otpustiti nikoga nezadovoljna od onih koje je već pripustio preda se. Tako bi Tit govorio; no uistinu, često bi slagao ili ne bi ispunio svoje obećanje. No Kraljica naša ne može lagati, a može dati svojim štovateljima sve što želi. A uz to Ona ima srce tako dobrostivo i milostivo, te ne može nikoga otpustiti nezadovoljna, tko god se Njoj pomoli.

Tako je dobrostiva, kaže Ljudevit Blosije, *te ne dopušta da itko ode žalostan.* Kako bi se Marijo, govori joj sv. Bernard, ustegnula pomoći nevoljnicima, pošto si Kraljica Milosrđa: *Ti si Kraljica Milosrđa, a tko su podložnici milosrđa, ako ne oni koji su bijedni? Ti si Kraljica Milosrđa, a ja najjadniji grešnik; ako sam ja od Tvojih podložnika bio i najveći grešnik, trebaš se tada više brinuti za me; negoli za sve druge. Ravnaj nas dakle, o Kraljice Milosrđa!*

Smiluj nam se dakle, o Kraljice Milosrđa, i pobrini se, da nam izmoliš spasenje. Nemoj reći, o Djevice Presveta, veli sv. Grgur Nikomedijski, da nam ne možeš pomoći poradi mnoštva naših grijeha, jer imaš takvu moć i smilovanje, koje ne može natkriliti nikada nikakav broj grijeha. *Ti imaš snagu nenatkriljivu, blagost Tvoju ne može prevladati mnoštvo grijeha. Ništa se neće oduprijeti Tvojoj moći, jer Stvoritelj slavu Tvoju smatra slavom svojom. I Sin radujući joj se kao da isplaćuje dug, ispunja prošnje Tvoje.*

Premda Marija neizmjernu hvalu duguje Sinu, što ju je odabrao za svoju Majku, isto tako valja reći, da je i Sin obvezan ovoj Majci, jer Mu je dala ljudsko biće; stoga se Isus, da nadoknadi Majci što joj duguje, raduje njezinoj slavi i štuje ju osobito time da uvijek i svaku Njezinu molbu uslišava. Koliko se zbog toga trebamo pouzdavati u ovu Kraljicu, znajući, kako je Ona moćna kod Boga i opet kako je bogata i puna milosrđa, tako da nema stvorenja, što živi na zemlji, koje

ne bi bilo dionikom milosrđa i dobročinstava Marijinih. To je sama Bl. Djevica Marija objavila sv. Brigiti:

Ja sam Kraljica Neba i Majka Milosrđa; Ja sam radost pravednika i pristup grešnika k Bogu. Nitko nije tako proklet da bi dok živi bio bez mojega Milosrđa; jer ga zbog Mene đavli manje napastuju, negoli što bi ga inače napastovali. Svatko, ako ne dobiva ništa drugo, mojim posredovanjem dobiva barem milost, da ga đavli manje napastuju, negoli bi to inače činili. Nitko nije od Boga tako zapostavljen, nastavlja Marija, osim ako je posve proklet - a to vrijedi za konačno i neopozivo prokletstvo, osuđenika u vječnosti - koji se ne bi, ako Me zazove, obratio k Bogu i zadobio milosrđe. Mene svi zovu Majkom Milosrđa i zaista Me Milosrđe Božje učinilo milosrdnom. Stoga će bijedan biti svaki koji ne pristupi k Milosrdnoj Majci, a može.

Da, bijedan će zauvijek biti u drugome životu svaki onaj koji se u ovome životu može uteći Meni, koja sam tako milosrdna prema svakome i toliko želim pomoći grešnicima a ipak jadnik neće da se utječe i tako pada u osudu. Utecimo se dakle, ali utecimo se uvijek k nogama ove preslatke Kraljice ako želimo da se sigurno spasimo; ako nas straši i plaši pogled na naše grijehe, znajmo, da je Marija zato postala Kraljicom Milosrđa, da svojom zaštitom spasi i najveće grešnike, koji se Njoj utječu. Ovi će biti Njezina kruna na Nebu, kako joj reče božanski Zaručnik: *Dođi sa Libanona, Zaručnice moja, dođi sa Libanona, dođi, bit ćeš okrunjena...sa ležaja lavova, sa bregova risova...*

A tko su ti ležajevi zvjeradi i te nakaze, ako ne bijedni grešnici, čije duše postaju ležajem grijeha i najgrdnije nakaze, što se mogu naći. Pa gle, baš ovim bijednim grešnicima, kako tumači opat Ruperto, spašenima Tvojim posredovanjem, o velika Kraljice, bit ćeš okrunjena u raju, *jer će spas njihov biti kruna Tvoja,* a ta kruna dostojno i lijepo pristaje Kraljici Milosrđa. U tu svrhu čitaj ovaj događaj:

Primjer: Pripovijeda se u životu sestre Katarine od sv. Augustina, da je u mjestu, gdje je boravila ta službenica Gospodnja, živjela i neka žena po imenu Marija. Marija je bila u mladosti grešnica, i kad je ostarjela, nastavila je tvrdokorno svoj grešni život. Konačno je protjeraju

građani iz onoga mjesta i bude prisiljena živjeti u nekoj špilji, što se nalazila izvan njezinoga kraja. Tu umre na pola sagnjila, ostavljena od sviju i bez sv. Sakramenta i zato je pokopaju u polju kao nekakvu zvijer.

Katarina je običavala velikodušno preporučivati Bogu sve one duše, koje se preseliše u drugi život. Začuje ona, da je umrla i ona nesretna starica, i ne pomisli, da bi se pomolila za nju misleći kao što su i svi drugi mislili, da je prokleta. Prođu četiri godine, kad jednoga se dana ukazala Katarini duša iz Čistilišta i ovako joj reče: "Sestro Katarino, bijedne li mene! Ti preporučuješ Bogu duše svih onih, koji umiru, samo se mojoj duši nisi smilovala!""A tko si ti," upita službenica Gospodnja "Ja sam, reče prikaza, ona siromašna Marija, što je umrla u pećini". "Pa kako si se spasila?", prihvati Katarina "Da, spašena sam po Milosrđu Marijinom".

"Ali kako?" Kad vidjeh, da sam blizu smrti, promatrajući se, kako sam puna grijeha i ostavljena od svih, obratih se k Majci Božjoj i rekoh joj: Gospe, Ti si utočište zapuštenih, evo pogledaj mene, kako sam u ovaj čas zapuštena od svih ; Ti si jedino ufanje moje, Ti mi jedina možeš pomoći, smiluj se meni!

Bl. Dj. Marija isprosila mi kod Gospodina Boga skrušeno pokajanje; pokajala sam se od srca za svoje grijehe, umrla i spasila se. Ne samo to, moja Kraljica isprosila mi od Boga milost, te su moje čistilišne muke skraćene; trpim ljuće, što bi morala kroz više godina trpjeti i čistiti u Čistilištu, još trebam samo nekoliko sv. Misa, da se posve izbavim iz Čistilišta: molim te, daj ih prikazati za me, a ja za uzvrat obećavam, da ću se poslije uvijek moliti za te Bogu i Bl. Dj. Mariji." Katarina to učini i dade odslužiti sv. Mise za nju. Kad eno za nekoliko dana opet joj se ukazala ona duša sjajnija od sunca i reče joj: "Hvala ti, Katarino, evo ja već putujem u Raj nebeski slaviti ondje Milosrđe Boga moga i Kraljice moje, tamo ću moliti za te".

Molitva: O Marijo, Majko Boga mojega kao što dolazi kakav bijedan i kukavan siromah pred uzvišenu kraljicu, tako ja dolazim pred Tebe, koja si uzvišena Kraljica Neba i zemlje. Sa visokoga prijestolja svojega, na kojemu sjediš, udostoj se, molim Te, milosrdne oči svoje svratiti na mene, bijedna grešnika. Ta Bog Te je učinio tako bogatom,

da pomažeš siromahe, učinio Te je Kraljicom Milosrđa, da uzmogneš tješiti nevoljnike. Pogledaj me dakle i smiluj se na me. Pogledaj na me i ne ostavi me, dok me nisi od grešnika pretvorila u sveca.

Uviđam predobro, da ništa ne zaslužujem, dapače da bih zbog svoje nezahvalnosti zaslužio, da budem lišen svih milosti, koje sam po Tebi od Gospodina primio. Ali Ti, koja si Kraljica Milosrđa, da pomogneš nevoljnima ne gledaš zasluge, nego bijedu. A tko je nevoljniji i bjedniji od mene? O Djevice uzvišena, znam, da si Ti Kraljica svemira, i Kraljica moja; ali ja se želim na osobiti način posvetiti službi Tvojoj, te da činiš sa mnom, kako Ti je milo.

Zato Ti velim sa sv. Bonaventurom: *Gospo; želim se posvetiti gospodstvu Tvojemu, da svime, što je moje, potpuno upravljaš i ravnaš. Ne prepusti me samomu sebi.* Upravljaj sa mnom, Kraljice moja, zapovijedaj mi i čini sa mnom po svojoj volji, ako treba kazni me, kada Te ne slušam, jer će veoma spasonosne biti za me kazne koje mi dolaze iz ruku Tvojih. Ja više cijenim da budem Tvoj sluga, nego da budem gospodarom cijele zemlje.

Tvoj sam, spasi me! Primi me, o Marijo, za slugu svoga i nastoj me kao Tvoju svojinu spasiti. Ne želim više biti svoj, ja se sav darivam Tebi. Pa ako sam Ti prije služio tako slabo, zanemario tolike prilike da Te častim, odsada se želim sjediniti s Tvojim najrevnijim i najvjernijim slugama. Ne želim da me odsada itko pretekne u štovanju i ljubavi prama mojoj premiloj Kraljici. To obećajem i nadam se, da ću tako Tvojom pomoću učiniti. Amen.

1.2. Koliko veće treba biti naše pouzdanje u Mariju jer je Ona naša Majka

Štovatelji Marijini Nju zovu Majkom svojom ne slučajno ni uzalud, dapače čini se, kao da je i ne znaju zazivati drugim imenom, i nikad im nije dosta, zvati je Majkom; da Majkom jer je uistinu Ona naša Majka, ne rođena - tj. po tijelu - nego duhovna Majka naših duša i spasenja našega. Kad je grijeh lišio naše duše Božje milosti, lišio ih je i života. Vidjevši bijedu duše naše dođe Isus, Spasitelj naš u prevelikoj ljubavi i milosrđu, da nam smrću na križu opet povrati izgubljeni život, kako

On sam reče: *Dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju.*

U izobilju, jer vele bogoslovci da nam je Isus Krist svojim otkupljenjem pribavio više dobra, nego nam je štete nanio Adam svojim grijehom. Tako Isus pomirivši nas s Bogom, postade Ocem duša u novom zakonu milosti, kako je već bio prorekao o njemu prorok Izaija, da će biti : *Otac budućega vijeka, Knez mir.* Ako je Isus Otac naših duša, Marija je Majka: jer nam je dala Isusa, a po Njemu i pravi život; a kad je na Kalvariji prikazala život Sina svoga za naše spasenje, tada nas je rodila za život milosti Božje.

Dva puta postala je Marija našom duhovnom Majkom, kako nas to uče sv. Oci; i to prvo, kad je zavrijedila, da u svojemu djevičanskom krilu začne Sina Božjega, kako to uči bl. Albert Veliki; a još jasnije sv. Bernardin Sijenski, govoreći da je Presveta Djevica već od anđelova navještenja, kad je dala pristanak koji je od Nje tražio Sin Božji, da postane Njenim Sinom, Ona je sa neizrecivim žarom molila od Boga naš spas i tako je živo nastojala oko spasenja našega, te već od onog časa nosila nas u svojemu krilu kao preljubezna Majka: *Djevica je pristankom kod Utjelovljenja Sina Božjega spasenje svih najživlje prosila i molila; i svojim pristankom posvetila, od onog časa sve u svojoj utrobi nosila, kao prava pravcata majka djecu svoju.*

Sveti Luka, evanđelista, u drugomu poglavlju, govori o rođenju našega Spasitelja, da je Marija rodila Sina svojega Prvorođenca. Kaže neki glasoviti pisac, kad evanđelista tvrdi, da je Djevica rodila Prvorođenca, treba li spoznati, da je zatim imala i druge sinove? *Ako je Isus Prvorođenac, slijedili su drugi sinovi kao drugorođeni?* Isti pisac nastavlja: sveta vjera uči, da Marija nije imala druge rođene sinove osim Isusa, morala je imati druge sinove duhovne, a to smo mi svi. *Po tijelu nije imala drugoga Bl. Djevica osim Krista, dakle nužno ima duhovnu djecu.*

To isto očitova jednom Gospodin svetoj Gertrudi. Jedanput čitajući gore spomenutu izreku sv. Evanđelja, sva se smete, i nije mogla ništa razumjeti, kako bi se Isus mogao zvati Prvorođencem Marijinim, kad Ona nije nikoga drugoga rodila osim Njega. I Bog joj to razjasni, govoreći da je Isus Prvorođenac Marijin po tijelu, a ljudi su djeca drugorođena po duhu. Tako se razumije što se o Mariji veli u Pjesmi nad

pjesmama: *Utroba Tvoja kano stog pšenice ograđen ljiljanima.* Tumači to sv. Ambrozije i kaže: premda je u Prečistome krilu Marijinom bilo samo jedno zrno pšenično Isus Krist, ipak se veli stog ili kup pšenice, jer u onom jednom zrnu bili su svi preodabrani, kojima je također Marija trebala biti Majka:

Jedno zrno pšenice je bilo u utrobi Djevice, Krist Gospodin, pa ipak se veli kup pšenice; jer zrno ovo krepošću sadrži sve preodabrane da bude On Prvorođenac među mnogom braćom. Stoga piše sv. opat Vilim : U onom jednom plodu, u jednom Spasitelju - Isusu, Marija je mnoge porodila na spas. Porodivši Život, mnoge je porodila na život. Porodivši Marija Isusa, koji je naš Spasitelj i život naš, sve je nas porodila za spas i život.

Drugo je vrijeme, kad nas je Marija rodila za život milosti, kad je na Kalvariji uz toliku bol Srca svoga žrtvovala vječnomu Ocu život preljubeznog Sina svoga za naše spasenje. Svjedoči sv. Augustin, da je svojom ljubavlju sudjelovala, da bi se vjernici rodili na život milosti, time jednako postala duhovnom Majkom svih nas, koji smo udovi glave naše Isusa Krista: *Ona je po duhu Majka udova Spasiteljevih, jer je sudjelovala ljubavlju, da se kao vjernici rode u crkvi.*

To znači ono, što se veli o Blaženoj Djevici u Pjesmi nad pjesmama: *Postaviše me da čuvam vinograde i ne čuvah svojega vinograda.* Marija je pristala žrtvovati smrću život svoga Sina, da spasi duše naše, tako tumači Vilim: *Da spasi mnoge duše, svoju je dušu izvrgla smrti.* A tko je bio ta duša Marijina, ako ne njezin Isus; On je bio Njezin život, sva ljubav Njezina. Zato joj objavi sv. Šimun, da će Njezinu blaženu dušu probosti mač boli: *A i Tebi samoj probosti će mač dušu.*

To je bila ona oštrica, što je probola bok Isusu, probola je i dušu Marijinu. I tada nas je Ona u svojim bolovima rodila na život vječni, te se mi svi možemo zvati djeca bolova Marijinih. Ova premila naša Majka bila je u svemu sjedinjena sa voljom Božjom; zbog toga opaža sv. Bonaventura, Ona vidjevši kako vječni Otac ljubi ljude i hoće da Sin Njegov umre za naš spas, i kako Sin ljubi i hoće umrijeti za nas, da se prilagodi ovoj prekomjernoj ljubavi Oca i Sina prema rodu ljudskomu, i Marija sa svom svojom voljom prikaza Sina i pristade da joj Sin umre, da se mi spasimo: *Nikako se ne smije dvojiti, da je duša*

Marijina htjela predati svojega Sina za spas roda ljudskoga, da Majka u svemu bude slična Ocu i Sinu. (Sv. Bonaventura)

Istina je, da je Isus umirući za spasenje ljudskoga roda htio biti sam. *Gazih sam u kaci;* ali kad On vidje veliku želju Marijinu, da i Ona radi za spas ljudi naredi da Ona žrtvujući i prikazujući život samoga Isusa, sudjeluje u našemu spasenju i tako postane Majkom naših duša. To je naznačio Spasitelj naš, kad je prije smrti, gledajući sa križa Majku i učenika sv. Ivana, koji stojeći blizu Njega, rekao Mariji: *Ženo, eto Ti Sina,* kao da joj veli: Evo čovjeka koji se već rodio u milosti, zato što žrtvuješ život moj za njegov spas. Zatim se obratio učeniku i rekao: *Eto ti Majke.* Ovim je riječima, veli sv. Bernardin Sienski, Marija postala ne samo Ivanova majka nego i svih ljudi zbog ljubavi kojom ih je ljubila.

Pod likom Ivana podrazumijevamo sve, kojima je Bl. Djevica po ljubavi postala Majka. Stoga opaža Silveira, da je sam sv. Ivan zabilježivši taj događaj u svojemu Evanđelju napisao: *Zatim reče učeniku: eto ti Majke!* Gledaj kako Isus Krist nije to rekao Ivanu, nego učeniku, da naznači, kako je on Mariju odredio Majkom svima onima, koji, budući da su kršćani, imaju ime njegovih učenika: *Ivan je ime osobno, učenik općenito, kako bi se naznačilo, da se Marija svima daje za Majku. Ja sam Majka lijepe ljubavi,* kaže Marija, jer Njezina ljubav kako kaže neki pisac, čini naše duše lijepima u očima Božjim; ta ljubav čini, da nas Ona kao ljubezna majka prima za djecu svoju: *Jer je Ona sama ljubav prema nama, koje uze za djecu.* Koja majka ljubi djecu i nastoji oko njihova dobra, kao što Ti, preslatka naša Kraljice, ljubiš nas i nastojiš oko našega napretka? *Zar nas ne ljubiš neopistvo više i ne nastojiš oko našega dobra, nego tjelesna mati?* - veli joj sv. Bonaventura.

O blaženi oni, koji žive pod zaštitom tako ljubazne i tako moćne Majke! Prorok David, premda se još nije rodila Marija, molio je Boga za spasenje, prikazujući se za Sina Marijina: *Spasi Sina Službenice svoje.* Koje službenice? One, odgovara sv. Augustin, što reče: *Evo Službenice Gospodnje.* A tko će ikada, kaže kardinal Bellarmino, usuditi se otrgnuti djecu iz krila Marijina, pošto su se onamo utekla, da se spase od neprijatelja. Kakav li će ih bijes Pakla ili strasti moći prevla-

dati, ako se pouzdaju u zaštitu ove velike Majke? *Kako li će nam dobro biti pod zaštitom tako velike Majke? Tko li će se usuditi, da nas otme iz njezina krila? Koja li će nas napast ili smutnja moći nadvladati, ako se ufamo u obranu Majke Božje i naše?*

Pripovijeda se o kitu, da on, kad vidi svoje mlade u pogibelji ili kod nepogoda ili od lovaca, otvori usta, te ih prima u se. Baš tako čini i Blažena Djevica, kaže Novarino: *Kad bijesni nepogoda napasti, preblaga Majka prima vjernika, majčinskom ljubavlju kao u vlastito krilo i zaštićuje, dok ih ne postavi u blaženo pristanište.* Naša Majka, kad vidi svoju djecu u većoj pogibelji zbog bijesnih napasti, što čini? Ljubezno sakriva u vlastitu utrobu, ondje ih štiti i ne prestaje ih čuvati dok ih ne dovede u sigurnu rajsku luku.

O Majko preljubezna, o Majko premilostiva, bila uvijek blagoslovljena, i uvijek bio blagoslovljen Bog, koji Te je dao nama za Majku i sigurno utočište u svim pogibeljima ovoga života. Sama Bl. Djevica objavi sv. Brigiti: *Kao što bi mati, kad bi vidjela svoje dijete među mačevima neprijateljskim, učinila sve što može, da ga spasi; tako činim i Ja i činit ću svim grešnicima, koji moje traže milosrđe.* Tako ćemo u svakoj borbi s Paklom uvijek pobijediti sigurno, ako se uteknemo Majci Božjoj i Majci našoj, govoreći i uvijek ponavljajući: *Pod Tvoju se obranu utječemo, sveta Bogorodice! Pod Tvoju se zaštitu utječemo, sveta Bogorodice!*

Koliko su pobjeda nad Paklom izvojevali vjernici utekavši se Njoj ovom kratkom, ali veoma silnom molitvom! Tako je velika službenica Božja, po imenu Marija Krucifiksa, benediktinka, ovom molitvicom uvijek nadvladala đavle. Veselite se vi koji ste djeca Marijina; znajte da Ona prima kao svoju djecu sve one koji žele da to budu; radujte se, zašto se bojite da ćete propasti, kad vas ova Majka brani i štiti? *Reci, dušo moja, s velikim ću pouzdanjem klicati i radovati se, jer što god se bude o meni sudilo, stoji do osude Brata i Majke moje.* Tako treba, kaže sv. Bonaventura, da se hrabri i govori koji ljubi Majku i uzda se u njezinu zaštitu: Što se bojiš, dušo moja? Ne boj se, vječno spasenje nećeš izgubiti, jer je osuda u ruci Isusa, koji je tvoj brat i Marije, koja je tvoja Majka.

Jednako stoga kliče od radosti sv. Anselmo i hrabri nas, govoreći: *O*

blaženo pouzdanje, o sigurno utočište, Majka je Božja Majka moja! Kako li se moramo ufati, jer spasenje ovisi o volji dobroga Brata i blage Majke. Evo Majke naše, zove nas i govori nam: *Ako je tko malen, neka dođe k Meni.* Dječica imaju uvijek u ustima ime majčino i u svakoj pogibelji u kojoj se nalaze i u svakome strahu što su ga pretrpjela može se čuti gdje viču i govore: Majko! Majko! Marijo preslatka, majko preljubazna, to je ono, što Ti želiš, da Te mi poput dječice uvijek zazivamo u našim pogibeljima i da se uvijek Tebi utječemo, jer nam želiš pomoći i spasiti nas kako si spasila svu djecu koja su se Tebi utekla.

Primjer: Čujte što se pripovijeda u povijesti Družbe Isusove u kraljevstvu napuljskom, o nekom plemenitom škotskom mladiću, po imenu Vilim Elfinstonije. Ovaj bijaše rođak kralju Jakobu. Rođen u krivovjerstvu, živio je kao krivovjerac; ali ga rasvijetli milost Božja i on uvidi zablude svoje.

Kao takav dođe u Francusku, gdje je uz pomoć isusovca, koji je bio rodom iz Škotske, a još više posredovanjem Bl. Dj. Marije, upoznao konačno istinu odrekao se krivovjerja i postao katolikom. Odatle pođe u Rim. Tu ga jednom neki njegov prijatelj nađe veoma žalosna i zaplakana. Upitavši ga, što mu je, reći će mu obraćenik, da mu se noću ukazala pokojna majka, te mu je rekla: Blago, tebi, sine, što si ušao u krilo prave crkve; ja sam izgubljena, jer sam umrla u krivovjerstvu.

Sad se još više užeže ljubavlju i pobožnošću prema Bl. Dj. Mariji i odabra je za svoju jedinu Majku. Ona mu nadahnu misao, da postane redovnikom. I on se zavjetovao, da će to postati. Jer je bio bolestan, dođe u Napulj, da se uz promjenu zraka izliječi. Ali Gospodin htjede, da on u Napulju umre kao redovnik. Malo iza svojega dolaska oboli na smrt, a tad suznim očima poče vruće moliti da ga prime u isusovački red.

I želja mu bila ispunjena. Pred Presvetom Oltarskim Sakramentom, primivši sv. Pričest kao popudbinu, položio sv. zavjete i postao članom Družbe Isusove. Poslije toga sve bi ganuo do suza, ljubavlju kojom je zahvaljivao svojoj nebeskoj Majci Mariji, što ga je otela krivovjerju i dovela ga, da umre u pravoj crkvi i u kući Božjoj među redovnicima

braćom svojom. Kako li je klicao: "Među tolikim anđelima kako li je slavno umrijeti!" Kad su ga opomenuli, neka otpočine odvrati: "Sad nije vrijeme počinku, sad se približava konac mome životu!" Prije smrti reče prisutnima: "Braćo, ne vidite li tu anđele nebeske, koji uza me stoje ?" I čuvši ga jedan od onih redovnika, gdje nešto u sebi šapuće, upita ga što govori. Umirući odvrati, da mu je anđeo čuvar objavio, da će biti u Čistilištu kratko vrijeme, a zatim da će odmah poći u raj nebeski. Po tome ponovno poče milo razgovarati sa Majkom Marijom i ponovno izgovarajući riječi *majko, majko*, baš kao djetešce, što se prepušta naručaju materinjem da otpočine, blago usnu u Gospodinu. Malo zatim dozna po objavi neki bogoljubni redovnik, da je on već u Raju.

Molitva: Marijo, Majko Presveta, kako je moguće da ja uz tako svetu Majku, budem tako opak? Uz Majku, koja sva *gori* od ljubavi prema Bogu, da ja ljubim stvorove? Uz Majku, koja je tako bogata krepostima, da budem tako ubog? Premila Majko moja istina je da ne zaslužujem biti tvoje dijete jer sam postao nedostojnim svojim zlim životom.

Prihvaćam da me primiš za slugu Tvoga; da budem pripušten među tvoje najmanje sluge, pripravan sam odreći se svih kraljevstava zemaljskih. Ja sam zadovoljan time; ali ipak ne zabrani mi, da Te smijem zvati svojom Majkom. To me ime tješi, ono me slatko doziva u pamet kako je moja dužnost da Te ljubim. Ovo me ime hrabri, da se svom dušom pouzdam u Te. Kad me više straše grijesi moji i pravda Božja ohrabrim se mišlju da si Ti Majka moja.

Dopusti mi, da Ti kažem: Majko moja, Majko moja najmilija. Tako Te zovem i tako Te želim uvijek zvati. Iza Boga Ti ćeš biti uvijek ufanje moje, utočište moje i ljubav moja u ovoj suznoj dolini. Tako se nadam umrijeti, izručujući u zadnjem času dušu svoju u Tvoje svete ruke govoreći: *Majko moja, Majko moja Marijo, pomozi mi, smiluj mi se.* Amen.

1. 3. Kolika je ljubav, kojom nas ljubi ova Majka

Ako je Marija naša Majka možemo promatrati koliko nas Ona ljubi.

Ljubav prema djeci jest nužna ljubav; i to je razlog zašto je zakonom Božjim naloženo djeci, da ljube roditelje, a nasuprot nije roditeljima naloženo da ljube djecu, jer je ljubav prema vlastitome porodu sama narav tolikom silom usadila u srce roditeljsko, da i divlje zvijeri, kako kaže sv. Ambrozije, ne mogu ne ljubiti svoje mlade. *Narav je to usadila zvijerima, da ljube mlade.* Stoga pripovijedaju povjesničari, da tigrice, kad začuju glas svojih mladih, što su ih uhvatili lovci zaplivaju morem i plivaju dok ne dostignu brodove u kojima su njihova mladunčad.

Dakle, kaže naša Majka Marija, niti tigrice ne mogu zaboraviti svoje mlade, kako bih Ja mogla zaboraviti da ljubim vas, djecu svoju? *Može li žena zaboraviti porod svoj, da se ne smiluje na čedo utrobe svoje? Pa i kad bi ga i zaboravila, Ja ipak tebe neću zaboraviti.* Ako bi se ikada čulo, primjećuje Bl. Dj. Marija, što je skoro nemoguće, da bi mati zaboravila čedo svoje, nije moguće da bih Ja propustila ljubiti dušu, tu kćerku moju. Marija je naša Majka, ne dakako po tijelu, kako već rekosmo, već ljubavlju: *Ja sam Majka lijepe ljubavi.* Stoga sama ljubav kojom nas ljubi čini je našom Majkom.

Zato se Ona, kaže pisac Paciuccli ponosi, što je Majka ljubavi; jer primivši nas za djecu svoju, Ona je sva sama ljubav prema nama. *Ona se ponosi, da je Majka ljubavi, jer je sama ljubav prema nama, koje nas uze za djecu.* I tko bi ikada mogao razjasniti ljubav, kojom nas Marija ljubi. Arnold Karnotanski kaže, da je Bl. Djevica za smrti Isusa Krista neizmjernom željom željela umrijeti zajedno sa Sinom iz ljubavi prema nama: *Živom je željom željela Djevica da za spas ljudskoga roda zajedno sa Sinom preda život.* Da, prihvaća sv. Ambrozije, kao što je Sin visio umirući na križu, tako se Marija nudila krvnicima, da dade život za nas. *Visio je na križu Sin, a Majka se progoniteljima na smrt prikazivala.*

Promatrajmo razloge ove ljubavi, jer ćemo tako bolje razumjeti, koliko nas ljubi ova dobra Majka. Prvi je razlog velike ljubavi kojom Marija ljubi ljude, njena velika ljubav prema Bogu. Ljubav se prema Bogu i prema bližnjemu, kako piše sv. Ivan apostol, nalaže zapovijedi: *Ovu zapovijed imamo od Boga, da tko ljubi Boga, ljubi i brata svojega.* Tako da koliko raste jedna, toliko raste i druga ljubav. Sveci, jer su

goruće ljubili Boga, što sve nisu učinili iz ljubavi prema bližnjemu? Oni su u ljubavi dotle dospjeli, te bi izlagali i izgubili slobodu, dapače i život za spas bližnjega.

Neka se čita ono, što je sv. Franjo Ksaverski učinio kod Indijaca. On, da pomogne dušama domorodaca pješačio je po planinama, izvrgavajući se stotini svakojakih pogibelji, samo da nađe one nevoljnike u pećinama gdje stanovahu i da ih privede Bogu. Sv. Franjo Saleški, da obrati krivovjernike provincije Šables, svakodnevno bi kroz godinu dana prelazio rijeku, puzajući po zamrzloj brvni, da prispije na drugu obalu i propovijeda onim tvrdokornicima.

Sv. Paulin predade sama sebe u sužanjstvo, da zadobije slobodu sinu neke uboge udovice. Sveti Fidelis, da pridobije za Boga krivovjernike nekoga mjesta, bio je voljan propovijedajući izgubiti svoj život. Dakle sveci, jer su žarko ljubili Boga, činili su toliko iz ljubavi prema bližnjemu. Ali tko je ikada više ljubio Boga, negoli ga je ljubila Bl. Dj. Marija? Ona je u prvom času svojega žića više ljubila Boga, negoli su ga ljubili svi sveci i svi anđeli tijekom cijeloga svojega života. To ćemo na šire promatrati kasnije, kad bude govor o Marijinim krepostima.

Sama je Bl. Djevica objavila sestri Mariji Krucifiksi, da je bila tolika vatra ljubavi, kojom je Ona gorjela prema Bogu, da bi cijelo Nebo i sva zemlja kad bi ih u nju stavili, u jednom času izgorjeli; zbog toga reče da se svi plameni serafina, usporede li se s njezinom ljubavlju, kao hladni vjetrići. Ali upravo radi toga, kao što nema među svim blaženim dusima koji bi više ljubio Boga, negoli Marija, tako mi, niti imamo, niti možemo imati tko bi nas iza Boga više ljubio, negoli nas ljubi ova naša preljubazna Majka. Pa kad bi se ujedinila ljubav koju sve majke gaje prema svojoj djeci, svi zaručnici prema svojim zaručnicama i svi sveti i anđeli prema svojim štovateljima, još sve to ne bi doseglo ljubavi, koju Marija gaji prema jednoj jedinoj duši.

O. Nieremberg kaže da je sva ljubav koju su majke imale prema svojoj djeci tek sjena prema onoj ljubavi koju Marija ima prema samo jednomu od nas. Zaista nas Ona sama više ljubi, negoli nas ljube svi anđeli i sveti zajedno.

Osim toga nas naša Majka žarko ljubi, jer nas je Njoj za djecu pre-

poručio Njezin ljubljeni Sin, kad joj prije negoli izdahnu reče: *Ženo, evo Ti sina,* označivši joj u osobi Ivanovoj sve ljude kako smo prije vidjeli. To bijahu zadnje riječi koje joj je Sin kazao. Zadnje se riječi, što ih ljubljene osobe ostavljaju u času svoje smrti, veoma cijene i nikad se ne mogu zaboraviti. Što više, mi smo djeca koja su Mariji veoma mila jer je za nas veoma mnogo trpjela.

Majke mnogo više ljube onu djecu za čiji su život pretrpjele više muke i boli. Mi smo djeca za koju je Marija, da im zasluži život milosti, morala pretrpjeti gorku muku, da Ona sama prikaže smrti dragi život svojega Isusa. Pristala je da na svoje oči gleda, gdje joj Sin umire za nas usred strašnih muka. Po ovoj smo se velikoj Marijinoj žrtvi tada rodili na život Božje milosti. I upravo smo zato Mariji djeca tako mila jer smo je stajali tolike muke.

Pa stoga, kako je pisano o ljubavi, kojom je Vječni Otac ljubio ljude, da je za njih dao u smrt svojega Sina: *Tako je Bog ljubio svijet, da je dao Sina svoga Jedinorođenoga;* to se isto kaže Sv. Bonaventura, može reći i za Mariju: *Tako nas je Marija ljubila, da je za nas dala Sina svoga Jedinorođenoga.* Pa kad nam Ga je dala? Dala nam Ga je, kaže p. Nieremberg, kad Mu je prije svega dopustila da pođe u smrt, dala nam Ga, kad je Ona sama, ne hoteći drugi da to učine bilo zbog mržnje bilo iz straha, mogla na sudu krepko braniti život svoga Sina; i lako možemo zamisliti, da bi se riječi majke tako mudre i tako nježne silno doimale, ako ne drugoga, barem Pilata, te bi se suzdržao da ne osudi na smrt čovjeka, kojega je i on sam smatrao i proglasio nevinim.

Ali ne, Marija nije htjela reći ni riječi u prilog Sinu, da ne zapriječi Njegovu smrt, od koje je ovisilo naše spasenje; dala nam Ga konačno sto i sto puta pod križem za one tri ure, kad je prisustvovala smrti Sinovljevoj; jer onda nije drugo činila, nego je svaki čas s najvećom boli i s najvećom ljubavi prema nama žrtvovala za nas život Sina, i to stalno, da sv. Anselmo i Antoni kažu, da nije bilo tada krvnika, Ona bi Ga sama bila razapela iz poslušnosti prema Ocu Nebeskomu, koji je htio, da Isus umre za naše spasenje. Ako je slično djelo jakosti, da svojim vlastitim rukama žrtvuje sina, učinio Abraham, moramo vjerovati, kako bi zaista bila to učinila većom stalnošću i jakošću Marija, koja je kudikamo svetija i poslušnija od Abrahama.

Ali da se vratimo k našoj stvari, kako li kroz cijeli svoj život imamo biti zahvalni Mariji za čin tolike ljubavi! Zahvalni za žrtvu, kojom je Ona uz toliku bol žrtvovala život Sinov, da svima nama postigne spasenje. Gospodin je divno nagradio Abrahama za žrtvu Izaka koju je bio spreman učiniti. A mi, što možemo mi dati Mariji za život što nam ga je Ona dala, za Njezinoga Isusa, Sina neizrecivo plemenitijega i milijega, negoli je sin Abrahamov? Ova nas je ljubav Marijina, veli sv. Bonaventura, neizrecivo zadužila, da je ljubimo, kad vidimo, da nas je Ona ljubila više no itko drugi, jer nam je dala svojega Sina jedinca, kojega je ljubila više, negoli samu sebe:*Nijedan stvor neće tako gorjeti ljubavlju prema nama kako Ona, koja je Sina svojega Jedinca, koga je mnogo više ljubila negoli sebe dala i za nas žrtvovala.*

Od tuda drugi razlog zašto nas Marija toliko ljubi. Ljubi nas jer vidi da smo cijena smrti Isusa Krista. Kad bi koja mati vidjela slugu, koga je ljubljeni njezin sin otkupio mukama od dvadeset godina, što ih je pretrpio u tamnici i nevolji, koliko bi Ona već samo za to uvelike cijenila toga slugu? Zna Marija jako dobro, da je Njezin Sin samo zato došao na svijet, da spasi nas nevoljnike, kako je i sam rekao: *Dođoh spasiti, što je izgubljeno.* I da nas spasi, htio je, za nas predati život postavši poslušan, sve do smrti. Kad bi nas po tom Marija malo ljubila, pokazala bi, da malo cijeni Krv Sina, koja je cijena našega spasenja.

Sv. Elizabeti, redovnici, bi objavljeno, da Marija cijelo ono vrijeme, što je boravila u hramu, nije drugo činila, nego se molila Bogu za nas, da Bog što prije pošalje Sina, da spasi svijet. Ali koliko više treba sada misliti da nas Marija ljubi pošto je vidjela da nas Njezin Sin toliko cijeni, te se nije ustručavao otkupiti nas uz toliku cijenu.

Jer je Isus otkupio sve ljude zato Marija sve ljude ljubi i miluje. Sveti je Ivan, apostol, vidio Mariju odjevenu u sunce: *I znak veliki pokaza se na nebu, žena obučena u sunce.* Kaže se, da je Ona obučena u sunce, jer kao što se nitko na zemlji ne može sakriti od topline sunčeve. Nitko nije sakriven od topline njegove, tako nema čovjeka na zemlji, kojega ne bi grijala Marijina ljubav. "Od topline njegove, tj. od ljubavi Marijine", kaže sv. Jordan! A tko bi ikada, kaže sv. Antonin, mogao shvatiti onu skrb, kojom se ova ljubezna Majka brine za sve nas. *O*

koliko se brine Djevica i Majka za sve nas. Zato Ona svima nudi i dijeli milosrđe: *svima otvara krilo milosrđa svojega* jer je Majka naša svima željela spasenje i u spasenju je svih sudjelovala.

Zna se, kaže sv. Bernard, *da je bila zabrinuta za cijeli ljudski rod.* Zato je veoma korisno činiti onako kako to čine neki štovatelji Marijini. Oni naime obično mole Gospodina, neka im udijeli one milosti, koje za njih prosi Bl. Dj. Marija, govoreći: *Gospodine, daj mi ono, što za me moli Presveta Dj. Marija.* Tako pripovijeda Kornelije Lapide. I s pravom kaže on, jer nam Majka naša želi veća dobra i veće milosti nego li su ona što ih mi možemo željeti: *Ona nam veće stvari želi, negoli ih mi možemo zaželjeti.*

Bogoljubni Bernardino da Busto kaže: *Marija ti više želi učiniti dobra i udijeliti milosti, nego ti što želiš primiti.* Stoga bl. Albert Veliki primjenjuje na Mariju ove riječi Sv. Pisma: *Ona pretječe one, koji za Njom žude, da im se prije ukaže.* Marija pretječe one koji se Njoj utječu da je prije nađu, negoli je potraže. Tolikom nas ljubavlju ljubi ova dobra Majka, kaže Rikard, da nam pritječe u pomoć čim nas vidi u nevoljama: *Prije pritekne u pomoć nego li je zazovemo.*

Ako je Marija tako dobra i ljubazna prema svakomu i prema nezahvalnima i nemarnima, koji je slabo ljube i malo se Njoj utječu, koliko će ljubaznija biti prema onima, koji Nju ljube i često je zazivaju. *Lako je nađu, koji je ljube.* O kako je lako nađu oni, kliče bl. Albert koji ju ljube i nađu svu punu ljubavi i milosrđa. *Ja ljubim one, koji Mene ljube.*

Ona svečano izjavljuje, da ne može ne ljubiti one, koji Nju ljube. Ali premda premila ova Majka ljubi sve ljude kao svoju djecu, sa svim tim, kaže Bernard, više spoznaje i ljubi one, koji Nju nježnije ljube. A Idot tvrdi da Marija ove sretne duše koje Nju tako nježno ljube ne samo ljubi nego i poslužuje. *Tko je našao Djevicu Mariju, našao je svako dobro; jer Ona ljubi one koji nju ljube što više, Ona poslužuje one koji Njoj služe.*

U povijesti dominikanskoga reda čitamo o redovniku Leonardu, da bi se u danu po dvjesto puta preporučivao ovoj Majci Milosrđa. Konačno i njemu prispije zadnji čas. Jednoga dana opazi kraj sebe veoma milu kraljicu koja mu reče: "Leonarde, želiš li umrijeti i doći k mome Sinu

i Meni?" Redovnik odvrati: "A tko ste vi?" A Bl. Djevica prihvati: "Ja sam Majka Milosrđa, ti si Me toliko puta zazivao evo Me sada da primim dušu tvoju. Hajdemo u Raj nebeski". Još isti dan preminu Leonard i nadamo se, da je pošao za Marijom u blaženo kraljevstvo.

Ah, preslatka Majko Marijo! Blago onome, koji Tebe ljubi! Sv. Ivan Berhmans iz Družbe Isusove često bi rekao: *Ako ja ljubim Mariju sigurno ću ustrajati u milosti Božjoj i od Boga ću dobiti sve što želim.* I stoga bi bogoljubni mladić često ponavljao odluku i govorio samom sebi: *Ja želim ljubiti Mariju, ja želim ljubiti Mariju.* O koliko ova dobra Majka ljubavlju natkriljuje svu svoju djecu.

Neka je ova ljube, koliko i gdje mogu, Njezina je ljubav uvijek jača, negoli je ljubav Njezinih miljenika - kaže sv. Ignacije, mučenik. Neka je ljube, koliko sv. Stanislav Kostka, koji je tako nježno ljubio svoju dragu Majku, te bi svakoga poticao na ljubav prema Mariji koji ga je slušao o Njoj govoriti. On je znao naći novih riječi i novih naslova kojima bi častio ime Marijino.

Prije nego bi sv. Stanislav započeo neko djelo obratio bi se kojoj slici Majke Božje, da je zamoli za blagoslov. Kad bi molio Krunicu ili Časoslov Marijin ili druge kakove molitve, molio bi tako žarko i vruće kao da stoji pred Marijom, te joj govori licem u lice. Kad bi slušao gdje pjevaju: *Zdravo Kraljice,* sav bi se ražario u duši i licu. Jednom pođe s ocem isusovcem pohoditi neku sliku Majke Božje. Na putu ga upita otac: "Stanislave, ljubite li jako Bl. Dj. Mariju?" "Oče moj", odvrati mu sveti mladić, "Što Vam mogu više reći: *Ona je Majka moja!*" Pripovijedao bi kasnije onaj isusovac, da je sveti Stanislav izrekao te riječi tako nježnim glasom, tolikim žarom srca i lica da se nije više činio mladićem nego je izgledao kao anđeo Božji što govori o ljubavi Marijinoj.

O kad bi mi ljubili Bl. Djevicu koliko je ljubio bl. Herman, koji bi je nazivao svojom ljubaznom Zaručnicom, a i Marija je njega počastila imenom zaručnika; ljubili mi Bl. Djevicu, koliko sv. Filip Neri, koji bi se sav razdragao kad bi i samo pomislio na Mariju i zato ju je nazivao milinom svojom; ljubili je koliko sv. Bonaventura, koji bi je zvao ne samo svojom Gospom i Majkom, nego bi je da joj pokaže prenježnu ljubav kojom ju je ljubio, nazivao srcem svojim i dušom svojom, gov-

oreći: *Zdravo, Gospo moja, Majko moja, dapače srce moje i dušo moja!*

Ljubili je i koliko onaj veliki ljubitelj Marijin, sv. Bernard, koji je toliko ljubio svoju slatku Majku, te bi je zvao: *Otimačicom srdaca*; s toga bi joj svetac Božji, u znak goruće ljubavi, kojom je gorio prema Njoj klicao: *Zar mi nisi otela srce moje?* Nazivali je mi i Miljenicom svojom, kako je nazivao sv. Bernardin Sienski, koji bi svaki dan pohodio neku pobožnu sliku Marijinu, da joj iskaže svoju ljubav nježno razgovarajući sa svojom Kraljicom; pa kad bi ga pitali kamo ide svakodnevno, odvratio bi da pohađa Miljenicu svoju.

Ljubili je mi, kao sv. Alojzije Gonzaga, koji je neprekidno gorio tolikom ljubavlju prema Mariji te bi mu se odmah užeglo srce i od ljubavnog mu se plamena na očigled svima ražarilo lice, čim bi i samo čuo imenovati preslatko ime svoje drage Majke. Ljubili je mi, koliko sv. Franjo Solanski, koji bi često kao zaluđen - ah to bijaše sv. ludost - od ljubavi k Mariji, došao pred koju Njezinu sliku i tu joj uz kakvo glazbalo pjevao srdačne pjesme, govoreći kao što čine ljubitelji ovoga svijeta tako on čini da razveseli svoju preljubljenu Kraljicu.

Ljubili je kako su je ljubili mnogi i mnogi Njezini službenici koji nisu znali više što bi učinili da joj posvjedoče svoju ljubav. Otac Jerolim Trekso iz Družbe Isusove klicao bi od radosti nazivajući se sužnjem Marijinim i u znak svojega sužanjstva često bi je pohodio u kojoj crkvi, Njoj posvećenoj pa čujte što bi tu činio. Došavši u crkvu najprije bi zaplakao od prenježne ljubavi koju je gajio prema Bl. Djevici Mariji, zatim bi častio i ljubio po sto puta onaj pod imajući na umu, da je to kuća njegove premile Majke.

Otac Didak Martinez iz iste Družbe Isusove govorio bi: "Da mi je imati sva srca anđela i svetaca, da ljubim Mariju, kako je oni ljube: da mi je imati žića svih ljudi, da ih sva žrtvujem za ljubav Marijinu". Pripovijeda se o tom pobožniku da je bila tolika njegova ljubav prema Mariji te je bio zavrijedio da ga na blagdane Marijine anđeli nose u Nebu neka vidi kolikim se slavljem tamo slave ovi blagdani.

Neka je drugi ljube i koliko ju je ljubio Karlo, sin sv. Brigite: Govorio bi on, da ne zna što bi ga na svijetu više tješilo negoli što znade da Gospodin Bog Mariju toliko ljubi; a k tomu bi pridodao kako bi rado

primio sve muke, da učini kako ne bi Marija izgubila ništa od svoje veličine, ako bi je ikada mogla izgubiti i kad bi veličina i slava Marijina bila njegova slava, onda bi je Njoj ustupio budući da je Ona mnogo vrednija i dostojnija negoli on. Neka žele bogoljubnici dati život svoj da dokažu ljubav svoju prema Mariji kako je to želio Alfonz Rodriguez.

Napokon neka se uzdignu u ljubavi prema Mariji dotle da si oštrim željezom urežu na grudima ljupko ime Marijino kako to učiniše redovnik Franjo Binanzije i Radegunda, supruga kralja Klotara: da neka dopru u toj ljubavi dotle da si usijanim željezom utisnu u meso slatko ime Marijino, da se vidi što bolje i što dulje da traje, kako to učiniše ljubavlju potaknuti Njezini bogoljubnici Ivan Kr. Arhinto i Augustin d' Espinosa, obojica iz Družbe Isusove.

Činili dakle ili nastojali učiniti koliko može učiniti ljubitelj koji gleda samo kako može očitovati ljubav svoju ljubljenoj osobi - ipak ljubitelji Marijini neće je nikad toliko ljubiti, koliko Ona njih ljubi. *Znam, o Gospo,* rekao bi sv. Petar Damjanski, *da si preljubazna i da nas ljubiš neusporedivom ljubavlju.* Znam o Gospo moja između onih koji te ljube, Ti još više ljubiš nas ljubavlju koju ne može prevladati nijedna druga ljubav. Jednom kleči pred nekom Marijinom slikom sv. Alfonzo Rodriguez, isusovac, užaren ljubavlju prema Presvetoj Djevici uskliknu: "O premila Majko moja, ja znam, da me Ti ljubiš; ali Ti ne ljubiš mene, koliko ja ljubim Tebe".

Tad mu Marija, kao uvrijeđena u ljubavi odgovori: "Što to kažeš, Alfonzo, što to govoriš? O koliko je veća ljubav, kojom Ja ljubim tebe, od ljubavi, koju ti gajiš prema meni! "Znaj", reče mu, "da nije tako daleko nebo od zemlje koliko je moja ljubav od tvoje". Pravom dakle kliče sv. Bonaventura: *Blago onim, čija srca ljube Mariju; blago onim, koji Njoj služe.*

Da, blaženi su i sretni vjerne sluge i iskreni ljubitelji ove preljubezne Majke; jer se zahvalna Kraljica ne da nikad u ljubavi nadvladati od svojih štovatelja: *U ovoj je borbi nećemo nikad prevladati. Ona uzvraća ljubav i prošla dobročinstva uvijek novima umnožava.* Marija nasljeduje i u tom našega premiloga Spasitelja, Isusa Krista, te onomu koji je ljubi dobročinstvima i milostima dvostruko uzvraća ljubav

svoju. *Od neprekidne ljubavi za Tobom* - uskliknut ću i ja sa sv. Anselmom - *neka izgiba srce moje, neka se rastapa duša moja.* Da, za vas neka uvijek gori srce moje i neka se od ljubavi poništi duša moja, o ljubezni mojoj Spasitelju Isuse, o draga moja Majko Marijo!

Udijelite mi to Isuse i Marijo budući Vas bez milosti vaše ne mogu ljubiti, udijelite duši mojoj ne zbog zasluga mojih, nego po zaslugama Vašim tu milost, da Vas ljubim, koliko zaslužujete.

O Čovjekoljupče, Ti si mogao krvnike svoje ljubiti sve do smrti. Zar ćeš moći onomu, koji Te prosi, da bi ljubio Tebe i Majku Tvoju, ovu ljubav uskratiti? O Bože, ljubitelju ljudi, Ti si mogao umrijeti za neprijatelje svoje pa zar ćeš moći onomu koji Te moli uskratiti milost da ljubi Tebe i Tvoju Majku?

Primjer: Pripovijeda otac Auriemma o nekoj siromašnoj pastirici, što je čuvala stado, da je tako žarko ljubila Bl. Djevicu Mariju, te joj je sva radost bila, dok su ovce pasle, poći u kapelicu naše mile Majke, što je bila u planini i sklonivši se onamo, razgovarati i častiti svoju dragu Majku. Vidjevši, da je slika Marijina bez nakita, odluči siromašnim trudom svojih ruku učiniti joj krunu.

Jednoga dana, ubravši na polju nešto cvijeća, savije ga u vijenac, uspne se zatim na žrtvenik one crkvice i stavi vijenac Marijinoj slici na glavu, govoreći: ,,Majko moja, htjela bih Ti staviti na glavu krunu od zlata i dragog kamenja; ali jer sam uboga, primi od mene ovaj siromašni vijenac od cvijeća i primi ga u znak one ljubavi, koju gajim prema Tebi. Tako i sličnim tomu nastojaše uvijek ova pobožna djevojčica služiti i častiti svoju preljubljenu Majku.

Ali vidimo sada kako je opet dobra nebeska Majka nagradila posjete i ljubav ove svoje kćeri. Razboli se ona na smrt. Dogodi se da su onim krajem prolazila dva redovnika. Umorni od puta legnu počivati pod nekim drvetom. Jedan od njih usne a drugi je bdio, ali obojica su imala isto viđenje. Oni vide cijelo društvo prekrasnih djevica, a među njima jednu, koja ljepotom i veličanstvom sve druge natkriljuje. Jedan od njih upita ovu: "Gospođo, a tko ste vi? Pa kamo idete ovim putovima?"

"Ja sam" odvrati "Majka Božja, sa svetim djevicama idem pohoditi u obližnjemu selu neku pastiricu na umoru, koja Me je toliko puta pos-

jetila dok je bila zdrava". To reče i nestane ih. Poslije toga rekoše ona dvojica slugu Božjih: "Hajdemo i mi, vidjeti je". Upute se i ubrzo nađu kuću gdje je djevojka ležala na umoru. Uđu u malu kolibicu i tamo je nađu gdje leži na slamici. Pozdrave je, a ona im reče: "Braćo, molite Boga, da vam dade vidjeti društvo, što je kraj mene". Njih dvojica odmah pokleknu i vide Bl. Djevicu Mariju, gdje stoji kraj umiruće sa krunom u ruci i tješi je. Na to stanu svete djevice pjevati i na slatki se pjev odijeli blažena duša djevojčina od tijela. Marija joj stavi krunu na glavu i uzevši dušu povede je sa sobom u Raj nebeski.

Molitva: *O Majko, koja otimaš srca,* kličem Ti sa sv. Bonaventurom; da, o Majko, koja ljubavlju i dobročinstvima, što ih dijeliš svojim slugama, osvajaš njhova srca, osvoji i moje bijedno srce, koje Te želi veoma ljubiti. Ti si Majko moja ljepotom svojom zadivila Gospodina Boga i privukla ga s Neba u krilo svoje, a ja zar da živim, a da Tebe ne ljubim? O, ne kažem Ti s tvojim ljubaznim sinom, Ivanom Berhmansom iz Družbe Isusove: *Neću nikada mirovati dok ne budem imao nježnu ljubav prema Majci svojoj Mariji.*

Da neću mirovati sve dok sigurno ne stečem ljubav, i to ljubav stalnu i nježnu prema Tebi, Majko moja, koja si me toliko nježno ljubila i onda, kad sam Ti ja bio još tako nezahvalan. A što bi sada bilo od mene, da me nisi Ti, o Marijo, ljubila i isprosila mi toliko milosrđe? Ako si me dakle toliko ljubila, kada Te ja još nisam ljubio, koliko se više mogu nadati od Tvoje dobrote sada, kad Te ljubim.

Ja Te ljubim, o Majko moja, i htio bi imati srce, koje bi Te ljubilo za sve one nesretnike, koji Te ne ljube. Da mi je imati jezik, koji bi Te mogao slaviti za stotinu i stotinu drugih jezika, da očitujem svima veličinu Tvoju, svetost Tvoju, milosrđe Tvoje i ljubav, kojom ljubiš one, koji Tebe ljube. Da mi je imati veliko bogatstvo svega bih ga upotrijebio na čast i slavu Tvoju. Da imam podanike sve bih ih učinio ljubiteljima Tvojim. Htio bih napokon, ako bi to trebalo za Te i za slavu Tvoju žrtvovati i život svoj.

Ljubim Te dakle, Majko moja, ali se ujedno bojim, da Te ne ljubim, jer čujem gdje se govori, da ljubav čini onoga koji ljubi, slična onomu koga ljubi: *Ljubav ili nalazi slične, ili čini.* Kad dakle vidim, gdje sam Ti tako malo sličan, nije li to znak, da Te i premalo ljubim? Ti si tako

čista, a ja tako zaprljan, Ti tako ponizna, a ja tako ohol, Ti tako sveta, a ja tako opak! Ali to je baš ono, o Marijo, što Ti trebaš učiniti jer me ljubiš; učini me slična sebi. Ti imaš svu moć, da promijeniš srca; uzmi dakle moje srce i promijeni ga. Pokaži svijetu, što sve dobra možeš učiniti onima, koje ljubiš. Učini me svetim, učini me dostojnim djetetom svojim. Tako se nadam, tako bilo! Amen.

1. 4. Marija je Majka i raskajanih grešnika

Bl. Dj. Marija je izjavila sv. Brigiti da je Ona majka ne samo pravednih i nevinih, nego i grešnika, samo ako se žele popraviti. *Ja sam Majka svih grešnika, koji se žele popraviti.* Kad se utječe k njezinim nogama siromah grešnik koji se želi popraviti, kako je ova dobra Majka Milosrđa spremna zagrliti ga i pomoći mu, više negoli bi to učinila bilo koja rođena mati! Baš to piše sv. Grgur VII. kneginji Matildi: *Prestani griješiti i vidjeti ćeš, da je Marija* (sigurno obećavam) *spremnija ljubiti te negoli rođena mati.* Ali tko želi biti djetetom ove velike Majke, treba prije prestati griješiti, a zatim neka se nada da će ga Ona primiti za dijete. Na riječi: *Ustadoše sinovi njezini,* primjećuje Rikard, kako se najprije kaže: *Ustadoše,* a onda: *sinovi,* jer nastavlja ne može biti djetetom Marijinim, koji prije ne nastoji ustati iz krivnje, u koju je upao: *Nije vrijedan, da se zove sinom takove majke onaj što je u smrtnome grijehu.*

Primjećuje sv. Petar Zlatoslov: *Onaj taji rod, koji ne čini djela majčina.* Koji protivno radi, negoli što radi Marija, činom niječe da želi biti njezinim djetetom. Marija je ponizna, a on želi biti ohol. Marija je čista, a on nečist! Marija je puna ljubavi prema bližnjemu, a on želi mrziti bližnjega! Tako pokazuje, da niti nije niti želi biti dijete ove sv. Majke. *Djeca Marijina,* prihvaća Rikard, *Nju nasljeduju u čistoći, poniznosti, krotkosti i milosrđu.* Pa kako da se usudi biti dijete Marijino onaj koji je svjesno toliko vrijeđa svojim životom?

Neki grešnik reče jednom Mariji: *Pokaži, da si Majka,* ali mu Presveta Djevica odvrati: Pokaži, da si sin. Neki drugi zazivaše jednom ovu Božansku Majku i nazivaše je Majkom Milosrđa a Marija mu reče: Vi me grešnici, kad želite da vam pomognem, zovete Majkom

Milosrđa; a zatim me ne prestajete vašim grijesima učiniti Majkom bijede i nevolje. *Proklet od Boga, koji ožalošćuje Majku svoju, Majku svoju tj. Mariju,* tumači Rikard. Bog proklinje onoga, koji svojim opakim životom ili još više svojom tvrdokornošću ožalošćuje svoju dobru Majku.

Rekoh svojom tvrdokornošću; jer kad taj grešnik, premda se još nije ostavio grijeha ipak trudi da ga se okani, i k tomu traži pomoć Marijinu ova Majka neće propustiti, da mu pomogne i da mu opet zadobije milost Božju. To je baš jednom čula sv. Brigita iz usta Isusa Krista. Razgovarajući Isus s Majkom reče joj: *Ti pružaš pomoć onomu, koji nastoji vratiti se Bogu i ne ostavljaš nikoga bez tvoje utjehe.* Dakle, dok je grešnik tvrdokoran, Marija ga ne može ljubiti; ali ako je on možda sputan kakovom strašću, koja ga čini sužnjem paklenim pa se barem preporučuje Bl. Djevici i moli je pouzdano i ustrajno da ga oslobodi grijeha zacijelo će ova dobra Majka pružiti svoju moguću ruku.

Ona će ga osloboditi ropstva i privesti ga spasenju. Reći da su sve molitve i djela što ih grešnik čini u grešnome stanju grijesi, je krivovjerje što ga je već osudio Tridentski sabor. Sv. Bernard kaže, iako molitva u ustima grešnika nije lijepa, jer nije zadahnuta ljubavlju, ipak je korisna i plodonosna da grešnik izađe iz grijeha jer, kako uči sv. Toma, molitva je grešnikova, istina bez zasluge, ali je ipak vrsna isprositi milost i oproštenje, jer se sila molitve ne temelji na zasluzi onoga, koji moli i prosi nego na Božanskoj dobroti, na zaslugama i obećanju Isusa Krista, koji je rekao: *Svatko tko moli prima.*

To isto možemo reci o molitvama koje se upravljaju Božanskoj Majci. Sv. Anselmo kaže, ako ne zaslužuje onaj koji moli, da bude uslišan, to će zasluge Marijine, kojoj se on preporučuje, učiniti, te će biti uslišan: *Ako zasluge onoga, koji zaziva, ne zaslužuju, da bude uslišan, ipak zasluge Majčine posreduju, da bude uslišan.* S toga sv. Bernard nagovara svakoga grešnika da se moli Mariji i da se moli s velikim pouzdanjem; jer ako grešnik i ne zaslužuje ono što moli, ipak je Mariji dano zbog njezinih zasluga, da se grešniku udijele one milosti koje Ona za njega prosi od Boga.

Jer nisi bio vrijedan, da ti se daruje, dano je Mariji, da po Njoj primiš, što god imaš. To je dužnost dobre Majke, kaže isti svetac. Neka

majka koja bi znala da se njezina dva sina mrze na smrt i da jedan radi o glavi drugome, što bi činila nego da ih na svaki mogući način izmiri? Tako, kaže svetac, Marija je Majka Isusova i Majka ljudi. Kad vidi kojega grešnika da je neprijatelj Isusu Kristu, ne može to podnositi, nego čini sve da ih pomiri.

O Blažena Marijo, Ti si Majka krivca, Ti si Majka suca, i jer si Majka i jednoga i drugoga, ne možeš podnositi razdor među svojim sinovima. Preblaga Majko ne traži drugo od grešnika nego da joj se preporuči, te ima volju popraviti se. Kad Bl. Djevica Marija vidi do nogu svojih grešnika, što dolazi da od Nje traži milosrđe ne gleda Ona na grijehe što ih ima, već gleda nakanu kojom dolazi; dolazi li dobrom nakanom, Ona ga prihvaća pa da je već počinio sve grijehe na svijetu i preljubazna se Majka udostojava iscijeliti mu sve rane, što ih ima na duši; jer ne samo da je mi zovemo Majkom Milosrđa, nego je Ona uistinu takva i takva se očituje nježnom ljubavlju, kojom nam pritječe u pomoć.

Sve je to na glas rekla Bl. Djevica sv. Brigiti govoreći: *Ma koliko čovjek griješio, odmah sam pripravna primiti ga, kad se vraća; niti gledam, koliko je sagriješio, nego s kojom se nakanom vraća, jer se ne ustručavam njegove rane pomazati i iscijeliti, jer se zovem i uistinu jesam Majka Milosrđa.* Marija je Majka grešnika, koji se žele obratiti i kao Majka ne može, ne smilovati im se, pa se čini, da osjeća zla siromašne djece kao svoje zlo. Žena kananejska, kad je molila Isusa Krista da joj oslobodi kćer od đavla što ju je mučio reče: *Smiluj mi se, Gospodine, Sine Davidov, moju kćer žestoko muči đavao.*

Ali ako je đavao mučio kćer a ne majku čini se da je trebala reći: Gospodine smiluj se mojoj kćeri a ne: smiluj se meni; ali ne, ona reče smiluj se meni i s pravom jer majke osjećaju sve bijede svoje djece kao da su to njihove bijede. No baš se tako, kaže Rikardo sv. Lovrinca, moli Marija Gospodinu Bogu, kad Mu preporučuje grešnika, što se Njoj preporučio: *Marija vapi za grešnu dušu: Smiluj mi se!* Čini se kao da Mu govori: Gospodine moj, ova uboga duša što je u grijehu, kćerka je moja i zato smiluj se ne toliko njoj koliko Meni, koja sam joj Majka.

O dao Bog da bi se svi grešnici utekli ovoj slatkoj Majci jer bi im se zacijelo Bog svima smilovao! O Marijo - u čudu kliče sv. Bonaventura

- *ti grešnika, što je mrzak cijelome svijetu, majčinom ljubavi prihvaćaš i ne ostavljaš ga, dok ga nisi bijedna pomirila sa Sucem.* Božji svetac želi reći kako grešnika dok je u grijehu, sve mrzi i progoni; pa i neživi stvorovi, kao: oganj, zrak, zemlja, htjeli bi ga kazniti da mu se osvete, da tako iskažu čast svome prezrenome Bogu.

Ali ako se taj bijednik utekne Mariji, hoće li ga Ona protjerati? Ne, nikada! Ako on dolazi s nakanom, da mu se pomogne, da bi se popravio, Ona ga privija k sebi majčinom ljubavlju, ne pušta ga od sebe, dok ga svojim moćnim zagovorom nije pomirila sa Gospodinom Bogom i pribavila mu Njegovu milost. Čitamo u drugoj knjizi Kraljeva, kako je ona mudra žena Tekuița rekla Davidu:

Gospodine, ja sam imala dva sina: na moju nesreću jedan je ubio drugoga i tako sam već izgubila jednoga sina; no sada pravda mi želi, pogubiti i drugoga sina, jedinoga, što mi je preostao: smiluj se meni ubogoj majci i učini, da ne ostanem tužna bez oba moja sina. Tad se David smilova ovoj majci, oslobodi krivca i njoj ga pokloni.

Čini se, da baš to isto govori Marija, kad vidi, gdje se Bog gnjevi na grešnika, što se Njoj preporučuje: Bože moj, kaže mu Ona, Ja sam imala dva sina: Isusa i čovjeka. Čovjek je ubio moga Isusa na križu, sad tvoja pravda želi osuditi čovjeka: Gospodine, Isus je moj već umro, smiluj se na Me, i ako sam već izgubila jednoga sina, ne daj, da izgubim još i drugoga. Ah! Zaista neće Bog osuditi one grešnike koji se Mariji utječu i za koje Ona moli, pošto je Bog sam ove grešnike izručio Mariji za djecu. Bogoljubni Lanspergije stavlja ove riječi u usta Gospodinova:

Mariji dadoh grešnike za djecu. Zato Ona tako brižno vrši svoju službu, te ne pušta da bi itko od onih, koji su Njoj predani a osobito ne oni koji je zazivaju u pomoć propali, već gleda, koliko može, da ih sve Meni privede. Tko bi ikada mogao,, kaže Blosije protumačiti dobrotu, milosrđe, vjernost i ljubav, kojom ova naša Majka gleda, da nas spasi, kad je zazovemo u pomoć.

Dobrota *je ove Majke i milosrđe i vjernost i ljubav prema ljudima tolika, da se to ne može nikakvim riječima opisati.* Padnimo dakle ničice pred ovom dobrom Majkom, kaže sv. Bernard, i obuhvatimo čvrsto Njezine svete noge i ne pustimo ju, dok nas ne blagoslovi i tako

nas primi za svoju djecu: *Padnimo ničice do Njezinih blaženih nogu: držimo je i ne pustimo, dok nas nije blagoslovila.* Pa tko može zdvajati o Milosrđu ove Majke?

Sv. Bonaventura govorio bi: *Pa i kad bi me usmrtila, ja ću se ufati u Nju; i pun pouzdanja želim umrijeti kraj njezine slike i bit ću spašen.* Tako treba govoriti svaki grešnik koji se utječe ovoj milostivoj Majci. Gospo i Majko moja! Ja zbog krivnja mojih zaslužujem, da me potjeraš i da me kazniš po nedjelima mojim; ali ako bi me htjela Ti i odbaciti i pustiti me da umrem ja neću ipak nikad izgubiti pouzdanje u Te, da ćeš me spasiti svojim zagovorom.

Uzdam se potpuno u Te; i samo kad bih bio sretan da umrem pred kakovom Tvojom slikom, preporučujući se Milosrđu Tvojemu, sigurno se nadam, da neću propasti, nego da ću doći u Nebo, da Te tamo hvalim i slavim s tolikim Tvojim slugama, koje su Te na umoru zazivale u pomoć, pa su se po Tvojemu moćnom zagovoru spasile. Čitaj slijedeći primjer, pa vidi, smije li ijedan grešnik zdvajati o milosrđu i ljubavi ove dobre Majke, ako se Njoj utekne.

Primjer: Pripovijeda Vinko Boveški da je god. 1430. živio u nekom gradu u Engleskoj mladić plemenita roda, po imenu Ernest. Taj mladić razdijeli svu svoju baštinu siromasima i postade redovnikom u nekom samostanu, gdje je tako uzorno živio, da su ga poglavari uvelike štovali, najviše zato što je njegovao nježnu pobožnost prema Bl. Dj. Mariji.

Dogodi se pak, te Bog pohodi onaj grad kugom. Sad se građani uteku samostanu, da se za njih Bogu moli. Opat samostanski naloži Ernestu, da pođe moliti se pred oltarom Majke Božje, i da se odande ne udalji, dok mu Bl. Djevica Marija ne kaže, što je činiti. Tri dana ustraja mladić ondje u molitvi. Konačno mu Marija odgovori i propisa neke molitve koje treba moliti. To učiniše i kuge nestane.

Ali s vremenom ohladi u mladiću pobožnost prema Majci Božjoj, zato ga je sotona mnogo napastovao, posebno nečistoćom i mišlju da pobjegne iz samostana. Jadnik, jer se ne bješe preporučio Mariji odluči već da će skočiti sa zida samostanskoga i tako pobjeći. U toj misli prolazi kraj neke slike Marijine, što se nalazila u hodniku i začuje, gdje

mu Majka Božja govori: *Sinko moj, zašto Me ostavljaš?* Tada zapanjen i skrušen padne Ernest na tlo i reče: Ali, Gospo, zar ne vidiš, da ne mogu više odolijevati, a zašto mi Ti ne pomogneš?

A Marija mu odvrati: A zašto Me nisi zazvao u pomoć? Da si se meni preporučivao, ne bi zaista došlo do toga; odsada, nastavi Marija, uvijek se preporučuj Meni, i ne sumnjaj da ću ti pomoći. Ernest se vrati u svoju sobicu. Ali ga nanovo salijeće napast, a on ne mari preporučiti se Majci Božjoj i napokon pobjegne iz samostana. Tada poče živjeti veoma opako, čineći svakojake grijehe, a na kraju postade i razbojnikom.

Iznajmi neku gostionicu, gdje bi noću ubijao putnike i otimao im blago. Među njima ubije jedne noći i sina upravitelja onoga mjesta. Ovaj, imajući dovoljno razloga, povede parnicu protiv njega i osudi ga na vješala. Ali dok se parnica vodila, prispije u gostionicu neki mladi vitez. Opaki gostioničar uđe noću k njemu u sobu, da ga ubije. Ali kako li se zapanji, kad opazi na postelji ne viteza nego raspelo posuto ranama koje ga milo gledaše te mu reče: "Nezahvalniče, zar ti nije dosta, da sam jednom umro za te? Hoćeš li Me opet ubiti? Hajde dakle, brzo pruži ruku pa Me opet ubij". Tad bijedni Ernest posramljen zaplače gorko i reče: "Evo me, Gospodine, jer si tako milosrdan prema meni, želim se vratiti k Tebi".

Odmah ostavi gostionicu vrati u samostan da ondje čini pokoru. Na putu ga uhvate službenici pravde i dovedu pred suca. Ernest prizna sva razbojstva i ubojstva. Osude ga na vješala i ne dadu mu vremena niti da se ispovjedi. Ernest se preporuči Majci Božjoj. Objese ga, a zatim ga zbace sa vješala; ali Marija učini da nije umro. Zatim ga Ona sama riješi užeta i reče mu: Vrati se u samostan i čini pokoru i kad opaziš u mojoj ruci oprosnicu, koja ti kaže, da su ti otpušteni grijesi, pripravljaj se na smrt. Ernest se vrati i ispripovjedivši sve opatu, čini tešku pokoru. Poslije mnogo godina vidi u ruci Marijinoj oprosnicu, odmah se pripravi na smrt i umre sveto.

Molitva: O uzvišena Kraljice moja i dostojna Majko Gospodina Boga mojega! Kad promatram sebe, kako sam tako bijedan i tako iznakažen grijesima, ne bih se smio usuditi, da Ti se približim i da Te zovem Majkom. Ali ne želim da me nevolje moje liše utjehe i pouz-

danja, koje osjećam, kad Te zovem Majkom. Znam predobro, kako zaslužujem, da me odbaciš; ali Te molim, pogledaj na ono, što je učinio i pretrpio za me Isus, Sin Tvoj, a onda me protjeraj, ako Ti srce dopušta.

Ja sam siromašni grešnik, koji sam više no drugi prezreo Veličanstvo Božje, ali što ću zlo je već učinjeno. Tebi se utječem, Ti mi možeš pomoći. Majko moja, pomozi mi! Nemoj mi reći da mi ne možeš pomoći jer ja znam da je Tvoja molitva svemoguća i da dobivaš sve što želiš od Gospodina Boga svojega. Ako pak kažeš, da mi nećeš pomoći, reci mi bar, komu da se uteknem, da mi se pomogne u tolikoj mojoj nevolji. *Ili mi se smilujte nevoljnome*, vapit ću sa sv. Anselmom Tebi i Sinu Tvome: Ti, moj Isuse, tako, *da mi oprostiš grijehe*, a Ti, moja Majko, *da me zagovaraš*, ili mi pokažite, tko je milosrdniji od Vas, da se k Njemu sigurnije uteknem, ili mi pokažite, u koga da se više ufam, do li u Vas.

Ali ga nema niti na zemlji niti na Nebu, koji bi prema grešnicima bio milosrdniji od Vas i koji bi mi mogao bolje pomoći. Ti si, Isuse, moj Otac, a Ti, Marijo, moja Majka. Vi ljubite najbijednije i tražite ih, da ih spasite. Ja sam zaslužio Pakao i najbjedniji sam od svih: ali ne trebate me tražiti, niti zahtijevam da me tražite, ja sam dolazim k Vama, sigurno se pouzdavajući, da me nećete ostaviti. Evo me do nogu Vaših, Isuse moj, oprosti mi, Marijo, Majko moja, pomozi mi!

2. ŽIVOTE, SLASTI

2. 1. Marija je naš život, jer nam zadobiva oproštenje grijeha

Da dobro razumijemo zašto sv. Crkva želi da Mariju zovemo našim životom valja znati kao što duša daje život tijelu, da tako milost Božja daje život duši; jer duša bez milosti doduše naizgled živi, ali je uistinu mrtva, kako je rečeno u Otkrivenju Ivanovu. *Izgleda, da si živ, a mrtav si* ". Marija dakle opet daje grešnicima život, jer im svojim zagovorom stječe milost.

Što joj stavlja u usta sv. Crkva, primjenjujući na Nju riječi "Priča": *Oni koji se već ranim jutrom marno utječu k Meni zacijelo će Me*

naći. Naći će Mene tj. kako prevode sedamdesetorica, naći će milost, tako da je isto uteći se k Mariji i naći milost Božju. A malo za tim nadahnuti pisac kaže: *Tko Mene nađe, naći će život i crpsti će spas od Gospodina. Čujte,* kliče na ove riječi sv. Bonaventura, *čujte, koji želite Kraljevstvo Božje: Štujte Bl. Djevicu Mariju i naći ćete život i vječni spas.*

Sv. Bernardin Sijenski kaže da Bog nije uništio čovjeka poslije grijeha iz osobite ljubavi prema ovoj budućoj Majci Božjoj i svetac Božji dodaje, kako on ne dvoji da je Bog sve milosti i sva oproštenja; što su ih grešnici zadobili u starome zakonu, udijelio zbog ove blagoslovljene Djevice: *Sve, što je Bog oprostio u Starome Zavjetu, ne sumnjam da je oprostio jedino iz počitanja i ljubavi k ovoj Blaženoj Djevici.* Zato nas s pravom nagovara sv. Bernardo: "Tražimo milost ali je tražimo po Mariji.

Ako li smo nevoljnici izgubili milost Božju, gledajmo da je opet zadobijemo, ali je tražimo po zagovoru Marijinu; jer ako smo je mi izgubili, Ona ju je našla, zato ju i zove svetac: *Pronalaziteljica milosti.* To je nama na utjehu izrazio sv. arkanđeo Gabrijel, kad reče Djevici *Ne boj se, Marijo, našla si milost.* Ali ako Marija nije nikad bila bez milosti, kako je Arkanđeo mogao reći, da ju je našla? Kaže se da je onaj našao stvar koji je prije nije imao. Djevica bijaše uvijek sjedinjena s Bogom i s milošću, puna milosti, kako je sam Arkanđeo očitovao, kad ju je pozdravio: *Zdravo, milosti puna, Gospodin s Tobom.*

Ako dakle Marija nije našla milosti za se, jer bijaše uvijek milosti puna, za koga ju je onda našla? Odgovara kardinal Hugon, tumačeći onu izreku: Našla ju je za grešnike, koji su je izgubili. Neka trče, piše bogoljubni pisac, *neka trče grešnici k Mariji, koji su griješeći milost izgubili; i naći će je kod Nje. Smjelo neka kažu: Vrati nam našu stvar, koju si našla.* Stoga zaključuje Rikard od sv. Lovrinca: "Ako li dakle želimo naći milost Gospodnju, idimo Mariji, koja ju je našla i uvijek je nalazi. Jer je Ona bila i jer će uvijek biti Bogu mila i draga, ako se Njoj uteknemo sigurno ćemo je naći. Marija kaže u Pjesmi nad pjesmama, da ju je Bog dao svijetu, da bude naša zaštita: *Ja sam zid i prsi su moje kao kule...*

Zato je ona Posrednicom mira između grešnika i Boga: *Tada postah*

u očima Njegovim kao Ona, koja nađe mir. Zbog ovih riječi sv. Bernard hrabri grešnika govoreći: *Idi Majci Milosrđa i pokaži joj rane svojih grijeha i Ona će za te pokazati prsi. Zaista će Sin uslišati Majku.* Idi, kako kaže sv. Alfonz ovoj Majci Milosrđa i otkrij joj rane, što ih nosiš u duši zbog svojih grijeha, tad će ona sigurno moliti Sina za ono mlijeko, kojim Ga je dojila, neka ti oprosti; a Sin, koji je toliko ljubi, zacijelo će je uslišati. Tako nas uistinu uči sv. Crkva, da molimo Gospodina, da bismo po moćnom zagovoru Marijinu ustali iz naših grijeha ovom uobičajenom molitvom *Udijeli, milostivi Bože, slaboći našoj zaštitu, da mi koji slavimo uspomenu svete Bogorodice, pomoću zagovora Njezina iz naših zloća uskrsnemo.*

S pravom je dakle sv. Laurencije Justijiani *zove nadom grešnika*, jer je Ona jedina koja im zadobiva oproštenje od Boga. S pravom je dakle zove sv. Bernard *ljestvicom grešnika* jer siromašnim grešnicima milostiva Kraljica pruža ruku svoju, otimlje ih ponoru grijeha i čini, da se uspinju Bogu. S pravom je sv. Augustin nazivlje *jedinim ufanjem* nas grešnika, jer se samo po Njezinu zagovoru nadamo oproštenju svih naših grijeha. To isto veli i sv. Ivan Zlatousti da grešnici jedino po zagovoru Marijinu dobivaju oproštenje: *Po ovoj dobivamo oproštenje grijeha.*

Zato je svetac u ime svih grešnika ovako pozdravlja: *Zdravo dakle, Majko, nebo, prijestolje, crkve naše diko: bez prekida moli Isusa, da po Tebi uzmognemo naći milosrđe na dan Suda i steći dobra, koja su sačuvana za one što ljube Boga.* Zdravo, Majko Božja i naša, nebo, u kojem stoluje Bog, prijestolje, s kojega Gospodin dijeli sve milosti moli uvijek Isusa za nas, da po Tvojim molitvama uzmognemo postići oproštenje na dan suda i u vječnosti slavno blaženstvo.

S pravom je napokon Marija nazvana zorom. *"Tko je Ova, što uzlazi kao zora...* Da, kaže papa Inocencije: "Budući da je zora kraj noći, a početak dana, zaista se po zori označuje Bl. Dj. Marija, koja bijaše kraj opačinama". Ono što je Marija učinila svijetu kad se rodila čini i sada kad se u nečijoj duši rodi pobožnost prema Njoj. Ona čini kraj noći grijeha, Ona čini da duša hoda putem kreposti. Stoga kaže sv. Gerinan: *O Majko Božja, Tvoja je zaštita neokaljana, Tvoj je zagovor život.* I u govoru, što ga svetac izrekao o Pojasu Marijinu kaže da ime Marijino,

tko Ga s ljubavlju izgovara ili je znak života ili da će za kratko vrijeme imati život.

Marija je pjevala: *Gle, odsada će Me svi naraštaji zvati Blaženom.* Da, Gospo moja kliče joj sv. Bernard: *Odsada će Te blagoslivljati svi naraštaji jer si svim naraštajima život i slavu rodila.* Zato će Te svi ljudi zvati Blaženom, jer sve Tvoje sluge po Tebi dobivaju život milosti i slavu vječnu. *U Tebi grešnici nalaze oproštenje, a pravednici milost u vijeke. Ne očajavaj grešniče,* govori pobožni Bernardin da Busto - *mada si počinio i sve grijehe, nego se pouzdano uteci ovoj preslavnoj Gospi. Naći ćeš je ruku punih milosrđa i darežljivosti. I pridodaje: Ona više želi, da ti učini dobro, negoli ti želiš, da ga primiš.*

Sv. Andrija Kretski zove Mariju jamstvom božanskog oproštenja. Tj. jamstvo Božjeg pomirenja, koje biva po danom zalogu. A razumije se ovo: Kad se grešnici utječu Mariji, da se pomire s Bogom, Bog im obećaje, da će im sigurno oprostiti, a za ovu sigurnost daje i zalog za to. A baš ovaj zalog je Marija, koju nam Bog dade za odvjetnicu, i po Njezinome zagovoru, a po zaslugama Isusa Krista, Bog oprašta svim grešnicima, koji se k Njoj utječu.

Sv. Brigita naučila je od anđela, da su sveti proroci klicali od radosti, kad su doznali da će se Bog po poniznosti i čistoći Marije, te presjajne zvijezde pomiriti s grešnicima i da će primiti u milost svoju one, koji Ga razgnjeviše.

Ne treba nikada nijedan grešnik bojati se da će ga Marija otjerati, ako se utekne Njezinome Milosrđu, jer je Ona Majka Milosrđa, pa kao takva želi spasiti i najnevoljnije. Marija je onaj sretni kovčeg, kojemu tko pribjegne, kaže sv. Bernard, neće trpjeti brodolom vječne propasti: *Kovčeg u kojemu izbjegavamo brodolomlje.* U Nojinoj su se korablji za vrijeme potopa spasile i životinje.

Pod Marijinim plaštom se spašavaju i grešnici. Jednom vidje sv. Gertruda Mariju ogrnuta plašta pod koji se utekoše mnoge zvijeri: lavovi, tigrovi, medvjedi; i vidje, kako Marija ne samo da ih nije gonila, nego ih je velikom samilošću primala i tješila. I po tom svetica shvati da Marija i najjadnije grešnike kad se Njoj utječu, ne tjera od sebe, nego ih prima i spašava od vječne smrti. Uđimo u ovaj kovčeg,

hajde utecimo se pod Marijin plašt jer zacijelo neće nas Ona odagnati, nego će nam svojim zagovorom sigurno izmoliti spasenje.

Primjer: Otac Bovije pripovijeda ovo: Živjela opaka žena, po imenu Jelina. Jednom pođe u crkvu i slučajno čuje gdje se propovijeda o sv. Krunici. Izišavši iz crkve kupi si krunicu, ali ju je nosila tajno da je nitko ne vidi. Zatim je počela moliti pa premda je Krunicu molila nepobožno, ipak joj Bl. Dj. Marija ulije toliko utjehe i slatkoće, dok je Krunicu molila, da je više nije mogla pustiti iz ruku. Time zadobije toliku mržnju na svoj grešni život, da si nije mogla naći mira; stoga se osjeti kao prisiljena, da ide na Ispovijed. Pođe i ispovjedi se tako skrušeno, da se ispovjednik čudio.

Nakon sv. Ispovijedi pođe odmah oltaru Bl. Dj. Marije, da se zahvali svojoj velikoj zagovornici, izmoli sv. Krunicu, a zatim joj božanska Majka progovori s one slike, govoreći joj: Jelino, dosta si uvrijedila Boga i Mene; od danas promijeni život, i Ja ću ti udijeliti prelijepe milosti. Sirota grešnica sva posramljena tada odgovori:

"Ah, Blažena Marijo, istina je da sam dosada bila opaka, ali Ti, koja sve možeš, pomozi mi; ja se darujem Tebi i želim sav svoj preostali život upotrijebiti za pokoru svojih grijeha. Uz pomoć Bl. Dj. Marije, porazdijeli Jelina sav svoj imetak siromasima i stade činiti tešku pokoru. Mučile je strašne napasti, ali se ona neprekidno preporučivala Majci Božjoj i tako bi uvijek nadvladala. Zadobila je i mnoge izvanredne milosti, viđenja, objave i proroštva. Konačno prije smrti, a Marija joj smrt prije nekoliko dana navijestila, pohodi je sama Bl. Djevica sa svojim Sinom; a kad je umrla, vidješe gdje duša ove grešnice u liku najljepše golubice leti put nebesa.

Molitva: O Marijo, Majko Boga mojega i jedino ufanje moje, evo do Tvojih nogu nevoljna grešnika koji moli u Tebe milosrđe. Tebe cijela Crkva i svi vjernici glasno zovu utočištem grešnika. Ti si i moje utočište. Ti ćeš me spasiti. Ti dobro znaš, koliko Sin Tvoj ljubi spasenje naše:"*Znaš, preslatka Majko Božja, koliko je blagoslovljenom Sinu Tvojemu milo spasenje naše.* Ti dobro znaš, što je trpio Isus Krist, da me spasi. Ja ti predočujem, Majko moja, Muke Isusove: onu zimu, koju je pretrpio u štalici, bijeg u Egipat, napore, znoj i Krv

Predragocjenu, koju je prolio, bol koja Ga umorila na križu na oči Tvoje.

Pokaži da ljubiš svoga Sina, dok Te molim za ljubav, koju gajiš prema svomu Sinu, da mi pomogneš. Pruži ruku palomu čovjeku, koji prosi od Tebe milosrđe. Da sam svet, ne bih Te tražio milosrđe; ali jer sam grešnik, utječem se k Tebi, koja si Majka Milosrđa. Znam, da Tvoje milostivo Srce nalazi utjehu u tom, da pomogne nevoljnima kad im možeš pomoći; a to možeš, ako nisu tvrda okorjela srca. Utješi danas milostivo srce Tvoje i utješi mene, jer evo prilike da isprosiš spasenje meni koji sam siromah osuđen na Pakao; a možeš mi pomoći, jer ne želim biti tvrda srca.

Izručujem se u ruke Tvoje: reci što mi je činiti i isprosi mi jakost; a ja odlučujem da ću učiniti sve što mogu da se vratim u milost Božju. Utječem se pod Tvoj plašt. Isus želi, da se utječem Tebi da mi ne samo Krv Njegova nego i molitva Tvoja pomognu, da se spasim na slavu Tvoju i Njegovu, jer si Mu Majka. *On* me šalje Tebi, da mi pritekneš u pomoć. O Marijo, evo me, Tebi se utječem, u Tebe se ufam. Ti moliš za tolike, reci riječ i za me. Reci Bogu da želiš moje spasenje i Bog će me zacijelo spasiti. Reci Mu da sam Tvoj i drugo od Tebe ne tražim.

2. 2. Marija je naš život jer nam stječe milost ustrajnosti

Konačna ustrajnost tako je velik dar Božji da si ga mi, kako uči Tridentinski sabor ne možemo zaslužiti, nego je ona dar čiste milosti. Ali kako uči sv. Augustin, ovu ustrajnost dobivaju od Gospodina Boga svi oni, koji je od Boga mole i kako kaže učeni Suarez nepogrešivo je dobivaju, samo ako je neumorno do kraja života od Boga traže. Sv. Bellarmino piše, *da za ovu ustrajnost trebamo dnevno moliti, da je svakodnevno dobijemo.* No ako je istina i općenito se tako uči, kako ćemo dokazati u 6. poglavlju - ako je istina, da sve milosti koje Bog nama dijeli prolaze kroz ruke Marijine, jednako će biti istina da se i ovoj najvećoj milosti konačne ustrajnosti možemo jedino po Mariji nadati i po Njoj ju zadobiti.

I zacijelo ćemo je dobiti, ako je s pouzdanjem uvijek od Marije molimo. Ona sama obećaje ovu milost svima onima, koji joj u ovom

životu vjerno služe. Crkva Mariji stavlja u usta riječi Duha Svetoga: *Koji u Meni vrše djela, neće sagriješiti. Koji me prihvaćaju, imat će život vječni.* Da ustrajemo u duhovnom životu tj. u milosti Božjoj, potrebna nam je duhovna jakost, da se njome opremo svim neprijateljima spasenja. No ovu jakost dobivamo samo po Mariji: *Moja je sila, po meni kraljevi kraljuju.*

Moja je ta sila ili jakost, kaže Marija. Bog je mojim rukama predao taj dar, da ga dijelim mojim pobožnicima: *Po meni kraljevi kraljuju.* Po meni službenici moji kraljuju i caruju nad svim svojim osjetilima i strastima i tako bivaju dostojni, da u vijeke kraljuju na Nebu. O koliku jakost imaju službenici Bl. Djevice Marije, da nadvladaju sve paklene napasti! Marija je onaj toranj, o kojem se kaže u Pjesmi nad pjesmama. *Vrat ti je kao kula Davidova sazidana sa zaklonima, gdje visi tisuću štitova i svakojako oružje junačko.*

Marija je onima, koji je ljube i koji se Njoj u svojim borbama utječu kao jaka kula čvrsto opasana; u Njoj njeni štovatelji nalaze štitova i oružja, da se od Pakla i vraga obrane. Zato je Marija prozvana platanom ili klenom. Kao klen podigoh se kraj vode u ulicama. Kardinal Ugon kaže, da platana ima lišće nalik na štitove. I tako tumači zašto se Marija zove platanom. Ona naime brani i štiti one, koji se k Njoj utječu. Blaženi Amadeo tumači to i drugačije govoreći da se Ona zato zove platanom, jer kao što platana sjenom svojih grana štiti putnike od kiše i žara sunčanoga, tako pod Marijinim plaštem ljudi nalaze utočište i zaštićuju se od žestokih strasti i bijesnih napasti. Djevica posvuda proteže i raskriljuje grane milosrđa svojega, da djecu Adamovu od žege i vihora pod željenom sjenom zakloni.

Nevoljne su one duše, koje se udaljuju od ove moćne obrane, koje prestaju pobožno štovati Bl. Dj. Mariju i Njoj se preporučivati u svim prilikama. Kad se svijetu ne bi rodilo sunce, kaže sv. Bernard, što bi postalo od svijeta? Smjesa od tmine i užasa. Uzmi ovo sunčano tijelo, kaže svetac Božji, gdje ti je onda dan? Uzmi Mariju, što će ti ostati, ako ne tama. Ako li duša izgubi pobožnost prema Bl. Dj. Mariji, odmah će se napuniti tame i to one tame, o kojoj kaže Duh Sveti: *Stereš tamu i biva noć, u kojoj izlaze sve zvijeri šumske.*

Kad u duši ne sjaji svjetlost Božja i nastaje noć, tad ona postaje

leglom svih grijeha i đavola. Zato i kaže sv. Anselmo: *Jao onima, koji preziru ovo sunce,* tj. koji preziru pobožnost prema Bl. Dj. Mariji. S pravom se sv. Franjo Borgija bojao, da neće ustrajati one duše koje nemaju osobitu pobožnosti prema Bl. Dj. Mariji. Jednom on stade ispitivati neke isusovačke novake kojega sveca oni najviše poštuju i opazi da neki nemaju one osobite pobožnosti prema Majci Božjoj. Opomenu tad učitelja neka dobro pazi na ove novake. Pa što se dogodilo? Svi su ovi jadno izgubili svoje zvanje i izašli iz reda.

Imao je pravo sv. German, kad je Mariju prozvao dahom kršćana; jer kao što tijelo ne može živjeti, ako ne diše, tako ni duša neće moći živjeti, ako se ne utječe i ne preporučuje Bl. Dj. Mariji. Po Njoj sigurno stječemo i u sebi čuvamo život milosti Božje. *Kao što je disanje ne samo znak života nego i uzrok, tako i ime Marijino, koje uvijek lebdi na ustima slugu Božjih, dokaz je da oni uistinu žive, a ujedno stvara taj život i čuva i svaku im pomoć pruža.* Tako kaže sv. German.

Blaženoga Alana jednom saleti ljuta napast i zamalo da nije popustio i zaglavio, a to stoga, što se nije preporučio Bl. Djevici Mariji. Tad mu se Ona ukaže i da ga učini opreznijim za buduće napasti, ljuto ga ukori, pa mu reče: Da si se preporučio Meni, ne bi se našao u toj pogibli.

Nasuprot, kaže Marija: *Blago čovjeku, koji Me sluša bdijući na vratima mojim svaki dan i čuva pragove vrata mojih.* Da blago onome, koji sluša glas Marijin i koji poradi toga nastoji bez prekida dolaziti k vratima Njena milosrđa, da u Nje traži svijetla i pomoći. Doista će Marija takvome bogoljubniku isprositi svijetla i snage da se izvuče iz svojih opačina i grešnih nakana, te da hoda putem kršćanskih kreposti.

Stoga je vrlo lijepo zove papa Inocencije III: "Ona je mjesec u noći, zora rano ujutro, a sunce po danu. Ona je mjesec onome, koji je slijep u noći grijeha. Ona ga rasvjetljuje da upozna nevoljno stanje svoje osude u kojem se nalazi. Ona je zora tj. preteča suncu onome koji je već prosvijetljen, da mu pomogne izaći iz grijeha i vratiti se u milost Božju; konačno je Ona sunce onome koji je već u milosti, da ne padne opet u grijeh te se sunovrati.

Bogoslovi primjenjuju Mariji one riječi Sv. Pisma: *Sveze njezine sveze spasonosne.* Zašto sveze? - pita sv. Laurencije Justinijani ako ne jer veže službenike svoje da ne trče poljanama raspuštenosti. Marija

sapinje svoje miljenike da ne lutaju na putove grijeha i opačina. Jednako tumači sv. Bonaventura riječi, koje se u Časoslovu govore o Mariji: *U punini svetaca postojbina je moja.* Marija, kaže on, ne samo da se zadržava u društvu svetaca, nego Ona i svece drži u punini da se njihova punina ne umanji, čuva njihove kreposti da se ne rasprše. Sapinje, veže đavle da im ne naude.

Kaže se, da su štovatelji Marijini obučeni u dvostruko odijelo: *Jer sva čeljad njezina ima po dvije haljine.* Tumači Kornelije da Lapide, kakve su to dvije haljine, govoreći: *Dvijema haljinama Ona resi svoje štovatelje jer ih zaodijeva u kreposti Kristove i kreposti svoje;* a tako odjeveni ustrajat će oni u milosti do kraja. Zato bi uvijek opominjao sv. Filip Neri svoje pokornike govoreći: *Sinovi, ako želite ustrajati do konca štujte pobožno Bl. Djevicu Mariju.* Jednako je govorio i sv. Ivan Berchmans iz Družbe Isusove: *Tko ljubi Mariju, ustrajat će do kraja.*

Krasna je misao koju o tom izriče opat Rupert u prispodobi o rasipnom sinu. Kaže on: *Da je sin rasipni imao živu majku ili ne bi bio nikad ostavio očinski dom ili bi se bio u nj možda prije vratio,* nego što se uistinu vratio. Želi Rupert time reći da onaj koji je dijete Marijino ili nikad ne ostavlja Boga ili ako Ga je po nesreći ostavio pomoću Majke Božje brzo se vraća. O kad bi svi ljudi ljubili ovu preblagu i premilu Majku i uvijek se u napastima odmah Njoj utjecali, tko bi onda ikad pao? Tko bi onda ikad propao? Pada i propada onaj, koji se ne utječe k Mariji.

Sv. Laurencije Justinijani primjenjuje na Mariju riječi Sv. Pisma: *Valovima morskim hodah* i uvodi Mariju gdje govori: *Ja hodam sa miljenicima mojim da ih izbavim od grešnoga brodoloma.* Ja sam sa službenicima mojim kad se nalaze u oluji strašnih napasti i ja im pomažem i čuvam da ne padnu u grijeh i propadnu.

O. Bernardin da Busto pripovijeda, kako je nekoj ptici, koju su naučili govoriti Ave Maria tj. Zdravo Marija doletio kobac da ju uhvati, ptica povika tada Ave Maria i kobac padne mrtav. No ako je Gospodin oslobodio nerazumnu pticu jer je zazvala ime Marijino koliko će više izbaviti iz pandža đavolskih čovjeka, ako u napastima zazove Bl. Dj. Mariju. Zato i veli sv. Toma Villanovski, kao što se pilići čim se u zraku pokažu orlovi odmah zaklone pod krila svoje majke tako treba

da se i mi, čim osjetimo da na nas navaljuju napasti odmah stavimo pod okrilje Marijino a da se sa napašću ne prepiremo. A Ti nas, o Gospo i majko naša, nastavlja svetac Božji, moraš braniti i čuvati, jer mi poslije Boga *nemamo drugoga utočišta, Ti si jedina nada naša, Ti jedina zaštitnica naša u koju svi upiremo oči naše.*

Zaključimo riječima sv. Bernarda: "O čovječe, bio tko da si, a koji vidiš da se u toku ovoga vijeka više kolebaš između vihora i oluje, negoli da po zemlji hodiš, ne odvraćaj oči od sjaja ove zvijezde, ako ne želiš da te poklope oluje i potope: *Pogledaj na zvijezdu, zovni Mariju!* Kad si u pogibelji da sagriješiš, kad te muče napasti, kad si u dvojbi što da odlučiš, sjeti se da ti Marija može pomoći i zazovi je odmah da ti pomogne: *Ime Njezino neka se ne odijeli od ustiju, neka se ne odijeli od srca.* Njezino moćno ime neka ti je uvijek u srcu s pouzdanjem neka ti je uvijek na ustima da je pobožno zazoveš. *Ako Nju slijediš nećeš zalutati. Ako se Njoj moliš, nećeš zdvajati. Ako te Ona drži, nećeš pasti. Ako te Ona štiti, ne trebaš se bojati, da ćeš propasti. Ako te Ona vodi, ne umaraš se. Ako ti je Ona milostiva, doći ćeš sigurno u Kraljevstvo nebesko. Tako čini i živjet ćeš u vijeke".*

Primjer: Glasovita je povijest sv. Marije egipatske, koju čitamo u prvoj knjizi Žića otaca. Kad joj bilo dvanaest godina pobježe iz očinske kuće u grad Aleksandriju, gdje je provodeći opaki život bila na sablazan cijelomu gradu. Poslije šesnaestogodišnjega grešnoga života zaputi se u Jeruzalem. Pošto se tu slavila svetkovina sv. Križa, odluči i ona poći u crkvu više iz radoznalosti negoli pobožnosti. Ali kad je htjela ući na vrata, osjeti da je neka nevidljiva sila odbija natrag.

Pokuša drugi put i opet bi suzbita, pa tako i treći i četvrti put. Tada se jadnica zakloni u neki kut predvorja Bog je rasvijetli i ona upozna da je Bog poradi njena opaka života i od crkve odbija. Na svoju sreću podigne oči i vidi sliku Majke Božje, naslikanu u predvorju. Plačući obrati se k Njoj i reče joj: "O Majko Božja, smiluj se meni nevoljnoj grešnici. Znam, da zbog mojih grijeha ne zaslužujem, da me pogledaš; ali Ti si utočište grešnika, iz ljubavi k Isusu, Sinu Tvojemu, pomozi mi, daj mi da uđem u crkvu i ja ću promijeniti život i činit ću pokoru ondje gdje Ti hoćeš.

I gle, čuje neki nutarnji glas kao da joj govori Bl. Djevica: "Dobro. budući da si se utekla Meni i odlučila si promijeniti život, uđi u crkvu, jer neće biti više zatvorena vrata za te". Uđe grešnica i klanja se križu i plače. Zatim se vrati k slici Marijinoj i reče: "Gospo, evo me spremne kamo hoćeš da se sklonim i činim pokoru? Idi, odvrati joj Blažena Djevica, i prijeđi preko Jordana i naći ćeš mjesto tvojega počinka. Pokornica se ispovijedi i pričesti prijeđe preko rijeke i dođe u pustaru, a tad shvati, da je to mjesto gdje joj valja činiti pokoru. Za prvih sedamnaest godina sotona ju je strahovito napastovao, da je opet odvuče u grijeh.

A ona što je činila u svim tim žestokim napastima? Ništa drugo, nego bi se preporučivala vruće Bl. Djevici i isprosila jakosti, da je kroz 17 godina suzbijala hrabro napasti. Poslije toga prestale su sotonske navale. Konačno u 87. godini njena života kad je u pustinji probavila 57 godina, nađe je po Providnosti Božjoj opat Zosimo.

Njemu ispripovjedi sav svoj život i zamoli ga, da opet dođe na godinu i da joj donese sv. Pričest. Vrati se sv. opat i pričesti je. Zatim ponovi svetica svoju prošnju, da bi opet došao pohoditi je. Dođe opet sv. Zosimo i nađe je mrtvu. Mrtvo joj tijelo bijaše obasjano svijetlom, a na glavi vidje napisane ove riječi: Na ovom mjestu ukopaj moje grešno tijelo i moli se Bogu za me. U to dojuri lav iz pustinje i iskopa jamu i u nju zakopa Zosimo tijelo sv. Marije egipatske. Povrativši se onda u samostan uze pripovijedati kakva je čudesa učinilo milosrđe Božje na ovoj sretnoj pokornici.

Molitva: O Majko Milosrđa, Djevice Presveta, evo do nogu Tvojih grešnika izdajice koji je vraćajući nezahvalnost za milosti po Tebi od Boga primljene, izdao Tebe i Boga. Ali znaj, o Blažena Djevice, da mi nevolja moja ne oduzme već mi umnaža pouzdanje u Te jer vidim što je veća bijeda moja to je veće smilovanje Tvoje naprama meni. Daj mi, o Marijo da spoznam da si Ti i prema meni puna darežljivosti i milosrđa kako si i prema svima onima koji Te zazivaju u pomoć.

Dosta mi je samo da me pogledaš i sažališ se; jer ako me Tvoje srce ljubi, neće moći ne zaštiti me. A ako me Ti zaštitiš čega da se bojim? Ne, ne bojim se ničega; ne bojim se grijeha mojih jer Ti možeš popraviti što je pokvareno; ne bojim se đavola jer si Ti moćnija od Pakla; ne

bojim se Sina Tvojega koji se pravedno srdi na me jer će ga jedna riječ Tvoja umiriti. Samo se bojim da ne bi svojom krivnjom propustio preporučiti Ti se u napastima i tako ne propasti. Ali to je ono, što Ti danas obećajem, da ću se uvijek Tebi utjecati, pomozi mi, da tako učinim. Gledaj, o mila Gospo, kako imaš krasnu priliku da udovoljiš svojoj želji da pomogneš bijedniku kakav sam ja. O Majko Božja, ja imam veliko pouzdanje u Te.

Od Tebe očekujem milost, da oplakujem grijehe, kako ih treba oplakivati i od Tebe se nadam jakosti da više ne padnem u grijehe. Ako sam ja bolestan Ti me o nebeska liječnice možeš izliječiti. Ako su me grijesi učinili slabim Tvoja će me pomoć učiniti jakim. O Marijo, Majko mila ja se svemu nadam od Tebe jer Ti sve možeš kod Gospodina Boga. Amen.

2. 3. Marija zaslađuje smrt svojim štovateljima

U svako doba ljubi prijatelj i u nevoljama se brat potvrđuje. Pravi se prijatelji i pravi rođaci ne spoznaju u sreći i obilju, već u nevolji i bijedi. Prijatelji ovoga svijeta ne ostavljaju prijatelja dok mu cvate sreća ali navali li na nj kada kakva nevolja, a pogotovu kad je na umoru, brzo ga ostavljaju prijatelji. Ne čini tako Bl. Dj. Marija sa svojim štovateljima. Ova dobra Djevica i Majka ne umije ostaviti svoje vjerne službenike kad su oni u stisci, a najmanje onda kad su u smrtnoj stisci koja je najveća što je može biti na zemlji.

Pa kako je Ona naš život za vrijeme svega našega progona, tako je Ona naša slast u času smrti naše tako što nam od Boga isprosi slatku i blaženu smrt. Od onoga velikog dana, kad je Marija imala sreću ali i žalost, da prisustvuje smrti Isusa Sina svojega koji je glava svih preodabranika, zadobila je milost da bude na pomoć svim preodabranicima u njihovoj smrti. Zato nam sv. Crkva tako živo preporučuje, da se molimo Majci Božjoj neka nam bude osobito u smrtnom času na pomoć: *Moli za nas grešnike sada i u času smrti naše. Amen.*

Veoma su velike stiske siromaha čovjeka, kad umire zato što ga grize savjest zbog učinjenih grijeha te se boji bliskog suda zbog nesigurnosti vječnoga spasa. Osobito se onda naoružava Pakao i napinje sve svoje

sile da pridobije onu dušu, koja putuje u vječnost jer zna kako ima još malo vremena da je dobije i ako je onda izgubi, da ju je izgubio zauvijek. *Đavao je sišao k vam i vrlo se rasrdio, znajući, da vremena malo ima.*

Pa zato đavlu, koji je običavao dušu napastovati za života nije dosta da ju sam napastuje u smrti već zove u pomoć svoje drugove: *Napunit će se kuće njihove zmajevima,* kaže prorok Izaija. Kad je tko na umoru tad se njegova kuća napuni đavlima i oni svi ga zajedno nastoje pogubiti i upropastiti. Pripovijeda se o sv. Andriji Avelliniju da je u času njegove smrti došlo deset tisuća vragova da ga napastuju. A i čita se u njegovu životopisu, da je u času smrtnom tako žestok boj bio sa Paklom da su od straha drhtali svi oni dobri redovnici, koji su bili oko njega.

Vidjeli su kako se svecu od borbe naduo obraz i sav pocrnio, vidješe kako mu svi udovi drhte i bore se; iz očiju su tekli potoci suza, a glavom je silovito udarao. Sve to bijahu znaci strahovite borbe sa Paklom. Svi su plakali od samilosti i umnožili molitve, a ujedno drhtali od užasa gledajući gdje tako umire svetac Božji. Ali se tješili vidjevši gdje svetac često svraća oči prema slici Marijinoj, kao da traži pomoć sjetih se, kako je on više puta za života rekao, da će u času smrtnom Marija biti njegovo utočište.

Napokon se svidje Bogu, da dokrajči borbu slavnom pobjedom. Tijelo prestane trepetati, lice splasne i zadobije prijašnju boju i vidješe gdje svetac mirno upire oči u onu sliku pa naklonivši se pobožno Mariji - drže da mu se onda Marija ukazala - kao da joj se želi zahvaliti, blago izdahnu svetu dušu u naručje Marijino. U isto vrijeme neka redovnica kapucinka, koja je umirala, okrene se redovnicama koje su bile kraj nje, pa im reče: *Molite Zdravo Marijo, jer je sad umro jedan svetac.*

O da kad je prisutna Kraljica nebeska tad bježe vragovi. Ako li Marija bude u smrtnom času kraj nas što da se bojimo onda svih neprijatelja paklenih. David bojeći se stiska svoje smrti tješio se s pouzdanjem u smrt budućega Spasitelja i zagovor Bl. Dj. Marije: *Da pođem i dolinom sjene smrtne neću se bojati zla jer si Ti sa mnom, štap Tvoj i palica Tvoja utjeha su meni.* Kardinal Ugon tumači da se pod palicom

ima razumijevati palica križa a pod štapom zagovor Marijin. To je onaj štap o kojem je proricao prorok Izaija, govoreći: *Izaći će mladicu iz korijena Jesejina.*

Ova je božanska Majka, kaže sv. Petar Damjani moćna *šiba, kojom se suzbijaju navale vragova što nam se opiru.* Zato nas hrabri sv. Antoni govoreći: *Ako je Marija za nas, tko će protiv nas.* Kad je isusovac Manuel Padial bio na umoru ukaže mu se Marija, pa da ga utješi reče mu: *Evo je napokon prispjela ura, da ti anđeli čestitaju i kažu ti: O blažene muke, o pokore dobro nagrađene!* Tad se vidje čitava četa đavli gdje zdvojno bježe, vičući: *Jao, ništa tu ne možemo, jer ga Ona koja je bez ljage brani.* Jednako su o. Gašpara Hayevoda đavoli na samrti napali teškom napasti protiv vjere, ali se on odmah preporuči Majci Božjoj. Kasnije su ga čuli gdje uzdiše: *Hvala Ti Marijo što si mi došla na pomoć!*

Sv. Bonaventura kaže da Marija svojim umirućim službenicima šalje u obranu arkanđela Mihaela sa svim anđelima da odmah pođu braniti ih od napasti vražjih i da prime duše svih onih koji su se osobitim načinom neprekidno Njoj preporučivali. Evo njegovih riječi: "Mihael vođa i knez vojske nebeske sa svim poslužujućim dusima tvojim se, Djevice pokorava nalozima kad valja braniti i primiti iz tjelesa duše vjernika,koji su se Tebi Gospo danju i noću osobito preporučivali".

Kad duša izlazi iz ovoga života kaže Izaija, uzruja se Pakao i šalje najstrašnije vragove da napastuju dušu prije negoli ostavi tijelo, a onda je tuže kad ima doći na sudište Isusa Krista da je sudi: *Pakao pod Tobom uskolebao se da Te srete kad dođeš, probudit će ti divove.* Ali kaže Pikardo, da se đavoli ne usuđuju niti optužiti dušu kad je Marija štiti jer znaju da niti je Vječni Sudac ikad osudio niti će ikad osuditi dušu, koju štiti Njegova velika Majka. *Tko da se usudi kod Suca optužiti onoga, za koga zna, da ga Majka zakriljuje?*

Sveti Jeronim je pisao djevici Eustahiji, kako Marija ne samo pomaže svoje mile službenike kad umiru nego još više Ona im dolazi u susret kad prelaze u drugi život da ih hrabri, da ih prati do božanskoga Suda. A to je u suglasju s onim što je Bl. Djevica otkrila sv. Brigiti, govoreći o dušama koje su njoj pobožne kad se nađu u času smrtnom: *Tada ću Ja predraga njihova Gospa i Majka njima na samrti doći u susret da*

imaju utjehu i okrjepu.

Pridodaje sv. Vinko Ferreri: *Blažena Djevica prima duše umirućih.* Ljubezna Kraljica nebeska prima pod svoje okrilje njihove duše i Ona ih sama dovodi pred Suca, Sina svojega, pa im tako zacijelo izmoli spasenje. To se baš dogodilo Karlu, sinu sv. Brigite. On je umro u pogibeljnom vojničkom zvanju i daleko od svoje majke, pa se zato ona bojala za njegovo spasenje. Ali Bl. Djevica otkrije svetici, da se Karlo spasio po ljubavi, koju je gojio prema Mariji i da mu je Ona sama bila u pomoći na samrti, te mu je govorila one čine kršćanskih kreposti, koje treba vršiti u onome času.

U isto vrijeme vidjela je sv. Brigita Isusa na prijestolju i kako đavao donosi dvije tužbe protiv Presvete Djevice. Prva je tužba da ga je Marija spriječila napastovati Karla u času njegove smrti; a druga je tužba, da je Marija sama dušu Karlovu odvela na Sud i tako ga spasila, a da njemu nije dopustila niti da kaže svoje razloge, kojima je on svojatao dušu za sebe. Vidjela je zatim kako je Sudac nebeski protjerao đavla a duša je Karlova odnesena u Nebo.

Veze su njezine veze spasonosne, o blago tebi brate ako si u smrti slatkim ljubavnim vezama ili lancima bio povezan s Majkom Božjm! Te su verige veze spasenja koje će ti osigurati vječno spasenje i koje će učiniti da ćeš na samrti uživati onaj blaženi mir koji će biti početak tvojega vječnoga mira i počinka. Otac Binetti pripovijeda, kako je bio kod smrti nekoga vjernika koji je uvelike štovao Bl. Dj. Mariju i kako je čuo od njega prije negoli je izdahnuo ove riječi:

Oče moj, o da znate, koliku radost ćutim, što sam služio Presvetoj Majci Božjoj! Ja ne bih mogao izreći radost koju osjećum ovaj čas. Otac Suarez, jer je veoma štovao Bl. Dj. Mariju - govorio je da bi on sve svoje znanje zamijenio za zasluge jedne Zdravo Marije. Umro je s tolikom radosti da je umirući govorio: *Nisam mislio, da je tako slatko umrijeti.* Zacijelo istu radost i utjehu osjećat ćeš i ti pobožni čitatelju kad se u smrtnom času sjetiš da si ljubio ovu dobru Majku, koja ne može ne biti vjerna svojoj djeci koja su Njoj vjerno služila i štovala je krunicama, postovima, pohodima, a još više što su je često hvalila i slavila, često joj se zahvaljivala i preporučivala se Njezinoj moćnoj zaštiti.

Niti će vam uskratiti utjehu što ste jednom bili grešnici, ako odsada nastojite živjeti dobro i služiti dostojno ovoj premiloj i preblagoj Gospi. U vašim mukama i napastima, kojima će vas mučiti đavao da zdvajate, Ona će vas hrabriti da, Ona će sama doći da vam bude u vašoj smrti na pomoć. Pripovijeda sv. Petar Damjani, kako je njegov brat Martin kad je jednom uvrijedio Gospodina Boga, otišao pred neki oltar Bl. Dj. Marije da joj se prikaže za slugu. Postavi si o vrat svoj pojas za znak svojega ropstva i ovako reče Mariji:

"Gospo moja, zrcalo čistoće, ja siromah grešnik uvrijedio sam Boga i Tebe, jer sam oskvrnuo čistoću, evo nemam drugoga sredstva nego da Ti se prikažem za slugu; evo me, ja Ti se danas posvećujem za službenika, primi milostivo ovoga odmetnika, nemoj me prezreti". Zatim ostavi na oltar neku svotu novaca i obeća da će to platiti svake godine kao danak svoj za znak da je sluga i podanik Marijin. Iza nekoga vremena razbolje se Martin na smrt. Prije nego će umrijeti čuju nekoga jutra gdje govori:

Ustanite, ustanite, poklonite se mojoj Gospi. Pa onda: Kolika li je to milost, o Kraljice nebeska, da se ti dostojiš pohoditi svoga siromašnog slugu. Blagoslovi me, Gospo i ne daj da propadnem, pošto si me počastila svojom prisutnosti. Na to dođe njegov brat i bolesnik mu ispripovjedi, kako ga je pohodila Marija i blagoslovila ga i potuži se što nisu oni koji su oko njega sjedieli, htjeli ustati kad je Marija bila prisutna. Malo zatim blago usnu i ode k Bogu svojemu.

Takva će biti i tvoja smrt, čitatelju moj ako si vjeran Marijin štovatelj premda si prije možda uvrijedio Boga. Ona će učiniti, da ćeš umrijeti mirno i blago. Pa ako bi se onda počeo odviše bojati i gubiti pouzdanje zbog učinjenih grijeha, Ona će doći, da te ohrabri, kako je došla i Adolfu grofu Alsackome. Kako se pripovijeda u ljetopisu franjevačkom, Adolf je ostavio svijet i postao franjevcem. Kao takav je uvelike štovao Bl. Djevicu Mariju. Kad se primakli kraju dani njegova života, sjeti se života, što ga je provodio u svijetu, a sjeti se i oštrine božanskoga Suda i stane se plašiti smrti bojeći se da se neće spasiti.

Tada se Marija, koja uvijek bdije nad svojim štovateljima u njihovim nevoljama, ukaže umirućemu u pratnji mnogih svetaca i hrabreći ga reče mu ove nježne riječi: *Adolfe moj predragi, a zašto se bojiš umri-*

jeti kad si moj? Adolfe moj, ti si moj, ti si se meni predao, zašto se sada toliko bojiš smrti? Na te se riječi Marijin službenik sav ohrabri, nestane svakoga straha i on umre mirno i blaženo. Ohrabrimo se i mi - premda smo grešnici i imajmo ovo pouzdanje, da će Marija na samrti doći k nama i tješiti nas svojom prisutnosti, ako joj za života, što nam preostaje na ovoj zemlji, služimo s ljubavlju. Jednom Kraljica nebeska reče sv. Mehtildi: *Ja želim biti kao preblaga majka prisutna kod smrti svih, koji mi vjerno služe, želim ih tješiti i zakriljivati.*

Bože moj, kolika li će biti utjeha u onom zadnjem času našega života, kad će se raditi o našem vječitom životu, vidjeti kraj sebe Kraljicu nebesku da nam pomogne da nas utješi, obećavajući nam svoju zaštitu. Primjera, kako je Marija svojim umirućim službenicima bila na pomoć, osim već navedenih, ima bez broja. Tu je milost Ona iskazala sv. Klari, sv. Feliksu, kapucinu, sv. Klari od Montefalka, sv. Tereziji, sv. Petru Alkantari. Ali za opću utjehu recimo još koji primjer. Pripovijeda o. Crasset, da je sveta Marija od Oigniesa vidjela Blaženu Djevicu do uzglavlja neke pobožne udovice od Villenibrok.

Ova je od ognjice trpjela silnu vrućinu. Bl. Dj. Marija je bila kraj nje i tješila je i hladila je lepezom. Sv. Ivan od Boga, koji je veoma štovao Bl. Djevicu, kad je bio na umoru očekivao je da će ga Ona pohoditi. A kad vidje, da mu se Ona ne ukazuje, ražalosti se.

Ali kad osvanu dosuđeni čas, evo ukaza mu se božanska Majka i kao da ga prekorava zbog njegova slaboga pouzdanja, reče mu ove nježne riječi, koje mogu ohrabriti sve službenike Marijine: *Ivane, ne priliči meni da Ja u ovom času ostavljam štovatelje svoje.* Kao da mu kaže: Ivane moj, što si mislio? Da sam te ostavila? A ne znaš li, da Ja ne umijem u času smrtnom zapustiti štovatelje svoje? Nisam prije došla jer još ne bješe za to vrijeme; sad je čas i evo dođoh po tebe, idemo u Raj nebeski! Malo zatim svetac izdahnu i duša mu se vinu put nebesa, da hvali i slavi u vijeke svoju premilu Kraljicu nebesku.

Primjer: Svršimo govor ovim drugim primjerom u kojem se razabire dokle seže nježna ljubav ove dobre Majke prema svojoj djeci u času njihove smrti. Župnik nekoga kraja prisustvovao je kod smrti nekoga bogataša, koji je umirao u kući bogato urešenoj, okružen slugama,

rođacima i prijateljima, koji mu bijahu na usluzi. Župnik je kraj njega vidio đavole u liku pasa, koji su čekali da zgrabe dušu njegovu, kako je zaista i zgrabiše jer je umro u grijesima.

U isto vrijeme pošalje po župnika neka siromašna udovica koja je na umoru zaželjela primiti sv. Sakramente. Župnik, jer nije mogao ostaviti bogataša čija je duša bila toliko potrebna, da ostane uza nj, pošalje drugoga svećenika, koji uze Presveti Sakrament i ode. Dođe on do sobe one dobre žene i ne vidje tu ni slugu, ni dvorjanika, ni dragocjena pokućstva, jer je bolesnica bila siromašna, a ležala možda tek na slamnjači.

Ali vidje tu nešto drugo i veće. A što? Vidje veliko svijetlo i gleda kraj umiruće Mariju, koja ju je tješila, pa joj rupcem otirala smrtni znoj. Svećenik vidjevši ondje Mariju, ne usudi se ući, ali mu Bl. Djevica Marija dade znak, da uđe. Svećenik uđe, i Marija mu da stolac, da sjedne i sluša ispovijed njezine službenice. Ova se ispovjedi, i veoma pobožno primi sv. Pričest, a na koncu u naručju Marijinom sretno premine.

Molitva: O majko moja preslatka kakova će biti smrt moja, koji sam ubogi grešnik? Ja već sada, kad pomislim na onaj strašni čas, u kojem mi je izdahnuti i poći na sud Božji i kad se sjetim, da sam si ja sam svojim grešnim pristancima toliko puta potpisao osudu - ja već sada dršćem, smućujem se i veoma se bojim za svoj vječni spas. O Marijo, sve moje pouzdanje polažem u Krv Isusovu i zagovor Tvoj. Ti si Kraljica neba, ti Gospa svemira, Ti Majka Božja, da Ti si velika, ali bila Ti ma kako velika, ova Te veličina ne udaljava nego Te još više približava i nutka da nam se smiluješ u našim nevoljama. Prijatelji ovoga svijeta, kada su uzvišeni na kakvu čast, sve se više udaljavaju od svojih starih nekadašnjih prijatelja, koji su nižeg staleža, ili su pali u nesreću ne udostoje se ni pogledati ih.

Tvoje plemenito i ljubazno srce ne čini tako: nego gdje vidi veću bijedu, ondje više nastoji pomoći. Ti zazvana, odmah nam dolaziš u pomoć, pače svojim milostima pretječeš naše prošnje. Ti nas tješiš u našoj nevolji, Ti razgoniš oluje koje se nadvijaju nad nama. Ti suzbijaš naše neprijatelje, u kratko, Ti ne propuštaš prilike da nam ne učiniš dobro. Blagoslovljena da je ona božanska ruka, koja je ujedinila u Tebi

toliko veličanstvo i toliku nježnost, toliku izvrsnost i toliku ljubav.

Ja radi toga neprekidno hvalim Gospodina Boga mojega i radujem se, jer u sreći Tvojoj sreća je moja. O Tješiteljice žalosnih, utješi i mene žalosna, koji se Tebi preporučujem. Ja se žalostim, jer me grize savjest zbog tolikih grijeha, a nisam siguran, jesam li ih oplakao kako bih morao, vidim moja djela gdje su puna blata i pogrešaka, a pakao čeka na moju smrt da me optuži; gledam i Pravdu Božju uvrijeđenu, kako želi biti zadovoljena. Majko moja, što će biti od mene? Ako mi Ti ne pomogneš, ja sam propao. Što kažeš? Hoćeš li mi pomoći? O blagostiva Djevice, utješi me; isprosi mi milost, da iskreno pokajem svoje grijehe, isprosi mi jakost, da se popravim i da budem vjeran Bogu u ovom životu, koji mi još preostaje.

A kad me napokon stisnu zadnji trenuci moje smrti, o Marijo, ufanje moje, nemoj me onda ostaviti; onda mi budi više nego ikada u pomoći i ojači me, da ne zdvajam kad pogledam krivnje moje, koje će mi predočiti sotona. Gospo nebeska, oprosti mojoj smjelosti, udostoji se Ti sama onda doći, da me utješiš svojom prisutnosti. Ovu si milost ukazala tolikima i ja je želim i prosim. Ako je moja smjelost velika, veća je Tvoja dobrota koja traži najnevoljnije da ih tješi. U ovu se dobrotu i ja pouzdajem. Bilo Ti na vječnu slavu da si izbavila iz Pakla grešnika i dovela ga u Kraljevstvo svoje. Ja se nadam, da ću se ondje uvijek radovati do nogu Tvojih i hvaliti Te i slaviti i ljubiti do vijeka. O Marijo, Majko mila, ja Te čekam, ne ostavi me neutješena. Bilo tako, bilo! Amen.

3. UFANJE NAŠE, ZDRAVO!

3. 1. Marija je ufanje sviju nas

Krivovjerci ne mogu trpjeti, da mi Bl. Dj. Mariju pozdravljamo i zovemo: ufanjem našim: *ufanje naše, zdravo!* Kažu oni: samo je Bog ufanje naše i Bog proklinje onoga, koji se pouzdaje u stvorenje: *Ovako kaže Gospodin: da je proklet čovjek, koji se uzda u čovjeka.* No Marija je žena viču krivovjerci, pa kao stvorenje da bude ona ufanje naše? Tako govore krivovjerci; ali unatoč tomu sv. majka Crkva želi da svi

svećenici i svi redovnici svaki dan podignu glas svoj i u ime svih vjernika Mariju zazivaju i nazivaju ovim slatkim imenom: ufanje naše, ufanje sviju, zdravo!

Na dva načina, veli sv. Toma Akvinski, naučitelj anđeoski, možemo mi staviti ufanje u neku osobu: ili kao u glavni uzrok ili kao u posredni uzrok. Oni koji se nadaju kakvoj milosti od kralja nadaju se da će tu milost dobiti od kralja kao gospodina, a od njegova ministra ili miljenika kao posrednika. Ako dođe milost, poglavito dolazi od kralja, ali dolazi posredovanjem njegova miljenika; pa stoga s pravom onaj, koji traži milost svojega posrednika zove ufanjem svojim.

Kralj nebeski, jer je neizmjerno dobar veoma nas želi obogatiti svojim milostima; ali jer je za to s naše strane nužno imati pouzdanje, Bog da umnoži u nama ovo pouzdanje dao nam za Majku i Zagovornicu samu svoju Majku i Njoj udijelio svu moć da nas u nevolji pomaže. Zbog toga želi da se u Nju ufamo, da ćemo se po Njoj spasiti i zadobiti svako dobro. Oni, koji se samo u stvorenja ufaju bez Boga, kako to čine grešnici, koji kad žele steći milost i prijateljstvo kojega čovjeka ne mare uvrijediti Boga, za sigurno su prokleti od Boga, kako veli prorok Jeremija.

Ali oni, koji se ufaju u Bl. Dj. Mariju, kao u Majku Božju, koja je moćna da im u Boga isprosi sve milosti i život vječni, blagoslovljeni su i mili Srcu Božjemu, koji žele da se štuje uzvišeno stvorenje što je Njega na zemlji ljubio i štovao više no svi ljudi i svi anđeli. Pa stoga mi punim pravom Bl. Dj. Mariju zovemo ufanje naše jer se nadamo kako kaže kardinal Bellarmino da ćemo Njezinim zagovorom postići ono, što ne bi postigli samim našim molitvama. Mi je molimo, kaže sv. Anselmo, *da dostojanstvom Posrednice nadoknadi siromaštvo naše.*

Poradi čega, nastavlja svetac, moliti Bl. Djevicu s ovakvim ufanjem ne znači ne ufati se u milosrđe Božje nego bojati se da mi sami nismo vrijedni da budemo uslišani. S pravom dakle sv. Crkva primjenjuje na Mariju riječi Sv. Pisma, kojima je zove: Majkom svete nade. Majka koja čini te se u nama rađa ne tašta nada u bijedna i prolazna dobra ovoga života, već sveta nada u neizmjerna i vječna dobra života blaženoga.

Zdravo nado duše - tako sv. Efrem pozdravlja Majku Božju - *zdravo*

sigurno spasenje kršćana, zdravo pomoćnice grešnika, zdravo obrano vjernika i spasenje svijeta! Napominje sv. Bazilije, da poslije Boga nemamo druge nade do Bl. Dj. Marije, i zato je zove: Iza Boga jedina nada naša! Razmišljajući sv. Efrem o sadašnjem redu Providnosti Božje, po kojem je Bog naredio - kako kaže sv. Bernard - da se svi oni, koji se imaju spasiti, spase po Mariji kaže: *Nama nema druge nade do Tebe, o Djevice preiskrena: krilima Tvojega blagoga milosrđa štiti i čuvaj nas.*

O Djevice, ne prestani čuvati nas i zakriljivati plaštem Tvoje zaštite, jer mi poslije Boga Gospodina nemamo drugoga ufanja do li Tebe. To isto kaže sv. Toma Villanovski, pozdravljajući Je: *Ti si jedino naše utočište, pomoć i zaklon!* Čini se, da za to daje razlog sv. Bernard kad kaže: *Promatraj čovječe odluku Božju, odluku ljubavi kad je naumio spasiti svijet, svu je cijenu spasenja predao Mariji.* Gledaj, o čovječe što je odlučio Bog a odlučio je zato da uzmogne nama što obilnije dijeliti milosrđe svoje: kad je htio spasiti rod ljudski, svu je cijenu spasenja stavio u ruke Marijine, da Ona dijeli milosti po svojoj volji.

Naredi Bog Mojsiji da načini pomirilište od čistoga zlata. *Načini i pomirilište od prečistog zlata...Odanle ću zapovijedati i govoriti s tobom.* Neki pisac kaže, da je ovo pomirilište Marija, odakle Gospodin govori ljudima, a nama daje oproštenje, darove i milosti. *Ti si svemu svijetu zajedničko pomirilište. Odande premilosrdni Bog govori srcu, daje odgovore blagosti i oproštenja, dijeli milosti, odande nam potječe svako dobro.*

Zbog toga kaže sv. Irenej da je Sin Božji, prije nego se utjelovio u krilu Marijinom poslao arkanđela Gabrijela, da traži od nje pristanak jer je htio da od Marije potječe svijetu Utjelovljenje Sina Božjega. Evo njegovih riječi: *Što je to, da se bez pristanka Marijina ne dovršuje Otajstvo Utjelovljenja? To je zato jer Bog želi da Ona bude početak svih dobara.* Zato i reče Idot: *Po Njoj svijet ima i imati će svako dobro.* Svako dobro, svaka pomoć, svaka milost, koju su ljudi dobili ili će do konca svijeta dobiti od Boga, sve su dobili ili će dobiti po zagovoru i posredovanju Marijinom. S pravom je dakle uskliknuo pobožni Blozije: *O Marijo, tko da Te ne ljubi? Ti si u dvojbama svijetlo, u žalosti utjeha, u pogibeljima utočište.* O Marijo, budući da si tako mila

i blaga onomu, koji Te ljubi, tko će biti tako lud i nesretan, da Te ne ljubi? Ti u dvojbi i zabuni rasvjetljuješ um onih, koji se u nevoljama utječu k Tebi, Ti tješiš one koji se u pogibeljima uzdaju u Te, Ti pritječeš u pomoć onima, koji Te zazivlju.

Ti si, nastavlja Blozije, *poslije Jedinorođenoga Sinka Svojega sigurno spasenje vjernika. Zdravo dakle ufanje onima, koji zdvajaju; zdravo Pomoćnice onima koji su ostavljeni, toliko Tebe štuje Sin Tvoj da se odmah dogodi ono što želiš.* O Marijo, Ti si kod Boga svemoguća, jer Sin Tvoj želi da Te štuje, čineći odmah sve ono, što želiš. I sv. German prepoznavajući u Bl. Dj. Mariji izvor svakoga našega dobra i kako Ona izbavlja od svakoga zla, ovako je zazivlje:

O Gospo moja, Ti si jedina utjeha moja dana mi od Boga. Ti si vodilica putovanja mojega, Ti jakost slabosti moje, Ti bogatstvo siromaštva mojega, Ti lijek ranama mojim, Ti olakšica mojim bolovima: Ti raskinuće mojih okova, Ti ufanje spasenja mojega o da, molim Te usliši molbe moje, smiluj se uzdasima mojim. Ti Gospa moja, utočište, živote, pomoći, nado i jakosti moja! S pravom dakle sv. Antoni Mariji primjenjuje one riječi mudrosti: *Dođoše mi sva dobra zajedno s Njome.* Pošto je Marija i Majka i djeliteljica svih dobara, uistinu može reći svijet, a napose onaj u svijetu, koji pobožno štuje ovu Kraljicu, da je sa pobožnošću prema Bl. Dj. Mariji postigao svako dobro.

Stoga odlučno reče opat Cellenski: *Tko je našao Mariju, našao je svako dobro.* On će naći sve milosti i sve kreposti, jer mu Marija svojim moćnim zagovorom stječe sve ono što mu je potrebno, da obiluje milošću Božjom. Ona nam očituje, da je u Nje sve bogatstvo Božje tj. Božje milosti da ih dijeli na korist svojim miljenicima: *U mene je bogatstvo i slava... da obogatim one, koji me ljube.* Toga radi kaže sv. Boraventura, da mi svi moramo uvijek upirati oči u Mariju, da po Njoj dobijemo ono dobro koje želimo.

Oči svih nas trebaju uvijek gledati u ruke Marijine, da po njezinim rukama dobra primimo. To su njegove riječi. O koliko je oholih duša jer su štovali Bl. Dj. Mariju dobilo poniznost, koliko srditih krotkost, koliko zaslijepljenih svjetlost, koliko zdvojnih pouzdanje, koliko izgubljenih spasenje! Pa to je prorekla Bl. Djevica kad je u domu Elizabetinu u onom svojem uzvišenom hvalospjevu rekla: *Gle, odsad*

će me zvati Blaženom svi naraštaji. Sv. Bernard ponavljajući ove riječi kaže: "Odsad će Te zvati Blaženom svi naraštaji koja si svim naraštajima rodila život i slavu; jer po Tebi grešnici dobivaju oproštenje, a pravednici ustrajnost u milosti Božjoj. *U Tebi grešnici nalaze smilovanje, a pravedni milost do vijeka.*

S toga pobožni Lanspergije navodi Gospodina gdje ovako govori svijetu: *Majku moju poštujte osobitim poštovanjem.* Ljudi Božji, bijedni sinovi Adamovi koji živite usred tolikih neprijatelja i tolikih nevolja nastojte štovati osobitom ljubavi Majku moju i Majku vašu. *Ja je dadoh svijetu za sliku čistoće i najsigurniju zaštitu da bude nevoljnima zaklon.* To jest dadoh je svijetu, vama za primjer da se od Nje učite kako valja živjeti i za vaše utočište, da se k Njoj utečete u svojim nevoljama. *Neka se Nje nitko ne boji, i nitko se neka ne plaši pristupiti k Njoj; jer zato je učinih tako blagom, tako milostivom, da nikoga ne prezre, nikomu ne uskrati, da za sve ima otvoreno krilo milosrđa, da nikoga ne otpusti od sebe žalosna.*

Ovu moju kćerku, kaže Bog, stvorih takvu da je se nitko ne može bojati i nitko se ne može ustezati da se k Njoj utekne: stoga je stvorih srca tako blaga i milosrdna da ne umije nikoga prezreti tko se njoj utekne nikomu uskratiti svoje milosti koji je za nju moli. Ona pruža svima okrilje milosrđa svojega i ne dopušta, da se itko ikad od Njezinih nogu odijeli bez utjehe. Do vijeka dakle neka se hvali i slavi neizmjerna dobrota našega Gospodina, koji nam je dao ovu veliku Majku i Zagovornicu tako nježnu i ljubaznu.

O Bože! Kako li su nježni osjećaji pouzdanja što ih je imao sv. Bonaventura u preljubaznoga Spasitelja našega Isusa i u premilu Zagovornicu našu Mariju. *Pa da me je Bog zapostavio koliko mu drago ja znam da Isus ne može samu sebe zatajiti,* ni uskratiti se onomu, koji Boga ljubi i od srca traži. *Zagrlit ću Ga ljubavlju svojom, i ako me ne blagoslovi, neću Ga pustiti i neće moći bez mene otići. U pećinama Rana Njegovih sakrit ću se i ondje me neće moći naći izvan sebe.*

Ako drugo ne mogu, barem ću se sakriti u Ranama Njegovim i ondje boraveći, neće me moći naći izvan sebe. Na koncu reče: "Ako me moj Spasitelj otjera od nogu svojih, bacit ću se k nogama Majke Njegove

Marije i neću se odanle odijeliti, dok mi ne isprosi oproštenje. *Prostrt ću se k nogama Majke Njegove, da mi isprosi oproštenje; jer Ona ne zna ne smilovati se i nikad nije umjela neudovoljiti nevoljnima,* koji se k Njoj utječu za pomoć. *Stoga će Marija,* tako zaključuje sv. Bonaventura, *iz samilosti potaknuti Sina svojega da mi oprosti.* Završimo sa Eutimijem i recimo: Pogledaj na nas, o Majko najmilosrdnija, pogledaj na nas blagim očima svojim, jer smo mi sluge Tvoje i u Tebe postavismo sve nadanje svoje.

Primjer: U četvrtom dijelu knjige, kojoj je naslov "Blago sv. Krunice" kod čuda 85. pripovijeda se ovo: Neki odlični muž veoma nježno je štovao Majku Božju. U svojem dvoru dade načiniti lijepu kapelicu u kojoj bi pred krasnom slikom Djeve Marije često molio ne samo danju već i noću prekinuvši počinak da pođe iskazati počast svojoj miloj Gospi nebeskoj. Njegova supruga, koja je inače bila veoma pobožna opazivši, kako joj muž u najvećoj tišini ustaje iz postelje, izlazi iz sobe i dugo se ne vraća, posta ljubomorna i stade o mužu zlo sumnjati.

Supruga, da se oslobodi muke, koja ju je mučila, usudi se jednoga dana te upita muža, da li on koju osobu voli osim nje. Vlastelin se nasmiješi i reče: Znaj, ja ljubim Gospu, koja je na tom svijetu najmilija. Njoj sam darovao cijelo srce svoje i prije ću moći umrijeti nego da prestanem Nju ljubiti. I kad bi ju ti upoznala, rekla bi mi neka je ljubim još više, nego što ljubim. Kad je taj vlastelin govorio, mislio je dakako na Bl. Dj. Mariju, koju je tako nježno ljubio.

Ali supruga njegova poče sada još više sumnjati, pa da bolje sazna istinu, upitat će ga opet, da li on zato ustaje svake noći i izlazi iz sobe, da pohodi onu gospu? Suprug koji nije ništa znao što se zbiva u duši njegove supruge i kako je ona radi toga silno uzrujana, odgovori: da, da. Gospođa se sada lažno uvjeri u ono što nije bilo i zaslijepljena strašću što učini?

Jedne noći kad joj je suprug po običaju svojem izašao iz sobe, iz zdvojnosti uze nož, prereže si vrat i domala umrije. Vlastelin, dovršivši svoju pobožnost, vrati se u sobu i želi leći u krevet, a krevet sav mokar. Zove svoju suprugu, a ona mu ne odgovara. Ide k njoj i drma ju, ali ona

se ne miče. Napokon upali svijeću i vidi postelju punu krvi i suprugu mrtvu sa prerezanim vratom. Tad zamijeti da se supruga usmrtila iz ljubomore. Što učini sad? Zaključa sobu i vrati se u kapelicu. Došavši onamo baci se ničice pred slikom Bl. Gospe i gorko plačući stade joj se ovako moliti: Majko moja, vidi u kakvoj se nalazim žalosti. Ako me Ti ne utješiš, a komu ću se tada uteći? Pomisli, da mi se zato dogodila ta nesreća, te mi se žena usmrtila i osudila, što sam došao Tebe častiti.

Majko moja, Ti možeš tu pomoći, pomozi! Doista, tko moli ovu Majku Milosrđa s pouzdanjem dobiva ono, za što moli. Pa gle, što se dogodilo! Kad se on tako molio, čuje gdje ga zove domaća sluškinja: Gospodine, pođite u sobu, jer vas gospođa zove. Gospodin od radosti ne može to vjerovati. Idi, reče sluškinji, pa vidi, da li me gospođa uistinu želi. Sluškinja ode, ali se i odmah vrati, govoreći: Jest, gospođa vas želi i očekuje.

Gospodin ide, otvori sobu i vidi suprugu živu. Ona mu se odmah plačući baci do nogu i moli ga, da joj oprosti i reče: Ah mužu moj, Majka me je Božja po tvojim molitvama oslobodila Pakla. Zaplače i suprug kad to začu i ovako njih dvoje od radosti plačući odu u kapelicu, da se zahvale Bl. Dj. Mariji. Drugi dan učini suprug gozbu, na koju pozva svu rodbinu, kojoj onda sama supruga ispripovijedi sve, što se je dogodilo. Supruga je pri tom pokazivala ožiljak koji joj je ostao na mjestu gdje si je prerezala vrat. Svi prisutni sad još više usplamtješe ljubavlju k Majci Božjoj.

Molitva: O Majko svete ljubavi, o živote, utočište i ufanje naše! Ti znaš da tvoj preljubazni Sin, Isus Krist nije htio da On sam bude našim vječnim zagovornikom kod Oca nebeskoga nego je htio, da budeš i Ti našom Zagovornicom kod Njega, da nam isprosiš milosrđe Božje. On je naredio, da Tvoje molitve potpomognu naše spasenje, i dao im je toliku moć, da one dobivaju sve što traže.

S toga se Tebi obraćam, o ufanje nevoljnih, ja nevoljni grešnik. Ja se nadam, o Gospo moja, da ću se po zaslugama Isusa Krista i Tvojemu zagovoru spasiti. Tako se nadam, i nadam se toliko jako, da bih ja, kad bi spasenje moje bilo u rukama mojima, postavio ga u ruke Tvoje jer se više uzdam u milosrđe i zaštitu Tvoju, nego u sva djela moja. O Majko moja i slatka nado moja, nemoj me ostaviti kao što sam ja

zaslužio. Pogledaj na nevolju moju budi mi milostiva priteci mi u pomoć i spasi me. Priznajem, da sam toliko puta grijesima svojim zatvorio vrata svijetlu i milostima, koje si mi Ti od Boga isprosila.

Ali milosrdna ljubav koju imaš prema bijednima i moć koju imaš kod Boga, nadvisuju broj i zloću svih mojih nedjela. Poznato je i Nebu i zemlji, da zacijelo onaj kojega Ti štitiš neće propasti. Neka me dakle slobodno svi zaborave samo me nemoj Ti nikad zaboraviti o Majko Boga Svemogućega. Reci Gospodinu Bogu, da sam ja Tvoj sluga, reci mu da me Ti čuvaš i braniš i ja ću se spasiti. O Marijo, ja se nadam u Te i u ovoj nadi živim i u njoj želim i ufam se umrijeti, uvijek govoreći: Moja jedina nada je Isus, a iza Isusa Bl. Dj. Marija.

3.2. Marija je ufanje grešnika

Kad je stvorio Bog zemlju, stvorio je i dva svjetlila jedno veće, a drugo manje, tj. stvorio sunce da svijetli danju i stvorio mjesec, da svijetli noću: *Stvori Bog dva svjetlila, veće da upravlja danom, manje da upravlja noću.* Kardinal Ugon kaže, da je sunce slika Isusa Krista, čije svijetlo uživaju pravedni, koji žive u danu milosti Božje, a mjesec je slika Marije, po kojoj se rasvjetljuju grešnici, koji žive u noći grijeha: *Svijetlilo veće je Krist, koji upravlja pravednima a manje Marija, koja upravlja grešnicima.*

Budući dakle da je Marija taj blagi mjesec nevoljnim grešnicima, ako ima gdje nevoljnika, koji je zapao u ovu grešnu noć, što mu je činiti? Inocencije III. kaže: *Tko leži u noći krivnje, neka pogleda na mjesec, neka se ponizno moli Mariji.* Budući da je grešnik izgubio svijetlo Sunca, izgubivši Božju milost, neka se obrati Mariji, neka moli Mariju i Ona će mu dati svijetla, da spozna bijedno svoje stanje, i dat će mu jakosti da brzo iz njega iziđe. Sv. Metodije kaže, da se po molitvama Marijinim bez prekida obraćaju grešnici bez broja: *Marijinom krepošću i molitvama događaju se bezbrojna obraćenja grešnika.*

Jedan od naslova kojim nas sv. Crkva potiče da se utječemo božanskoj Majci i koji više sokoli siromašne grešnike, jest naslov: *Utočište grešnika,* kojim je zazivamo u litanijama. Nekoć bijaše u židovskoj zemlji "gradova utočišta". Zločinci koji bi se u te gradove

utekli, bijahu oslobođeni od zasluženih kazni. Sada nema toliko gradova utočišta, kao što je bilo onda, nego ima samo jedan, a to je Marija o kojem bje rečeno: *Velike se stvari govore o tebi grade Božji!*

Ali ta je razlika između ovih gradova, da u onim starim nisu pronalazili utočište svi zločinci niti za sve vrste zločina, ali pod plaštem Marijinim nalaze spasenje svi grešnici i za svaki grijeh, koji su učinili: dosta je da se tko Njoj utekne. Ja sam grad utočišta za sve one koji Meni dolaze, kaže Kraljica naša: "Ja sam grad sklonište svima koji Meni pribjegnu". Tako joj stavlja u usta sv. Ivan Damašćanski.

I dosta je, da se tko utekne: onaj, koji je tako sretan, te je već ušao u ovaj grad, ne treba govoriti, da bude spašen: *Skupite se brzo i uđimo u grad utvrđeni i šutimo ondje.* Ovaj tvrdi grad je blažena Djevica Marija, tumači bl. Albert Veliki. Ona je utvrđena u milosti i slavi. *I šutimo ondje.* Tumači to Glossa: *Budući da se ne usuđujemo moliti Gospodina, koga uvrijedismo, Ona neka Ga moli.* Jer nemamo smjelosti, kaže sv. Alfonz, da molimo Gospodina za oproštenje, dosta je, da uđemo u ovaj grad i šutimo, onda će Marija govoriti i moliti za nas. S toga bogoljubni pisac B. Fernandez nagovara sve grešnike, da se uteknu pod plašt Marijin, govoreći: *Bježite o Adame i Evo, bježite, djeco njihova, u krilo Majke Marije. Ona je grad utočišta, Ona jedina nada grešnika.*

Tako je zove već sv. Augustin: *Jedino ufanje grešnicima.* Zato joj kaže sv. Efrem: Ti si jedina Odvjetnica grešnika i onih, koji su bez svake pomoći. Pa tako je pozdravlja: *Zdravo, utočište i zaklonište grešnika, kojoj se mogu uteći grešnici.* I to je ono - kako primjećuje neki pisac - što je mislio David, kad je rekao: *Zaštitio si me u skrovištu šatora svojega.* Gospodin me zaštitio, sakrivši me u šatoru svojemu.

A tko je taj šator Božji? Bl. Dj. Marija. Tako je zove sv. German: *Šator od Boga stvoren, u koji je ušao samo Bog, da učini u Tebi sveta otajstva za spasenje svih ljudi.* U prilog tome kaže sv. otac Bazilije Veliki, da nam je Gospodin dao Mariju kao neku bolnicu, u kojoj se mogu primiti svi bolesnici, koji su siromašni i lišeni svake druge pomoći: *Otvori nam Bog bolnicu.* Ali pitam sada, koji imaju više prava biti primljeni u one bolnice, koje su baš za siromahe podignute? Zar ne

oni, koji su siromašniji i slabiji? S toga onaj, koji je nevoljniji jer ima manje zasluga, a više ga tište zla duhovna tj. grijesi, čini se da bi mogao reći Mariji: "Gospo, Ti si utočište siromašnih bolesnika, nemoj me otjerati, jer budući da sam ja siromašniji od drugih i slabiji, imam više razloga da me primiš".

Recimo joj sa sv. Tomom Vilanovskim: *Ne znamo za drugo utočište, negoli si Ti. Ti si jedina nada naša, u koju se pouzdajemo; ti jedina Zaštitnica naša, u koju svi upiremo oči.* O Marijo, kaže Sv. Alfonz, mi nevoljni grešnici ne umijemo naći drugoga utočišta do li Tebe. Ti si jedino ufanje, kojoj povjeravamo spasenje naše; Ti si jedina Zagovornica kod Isusa Krista kojoj se mi svi obraćamo.

U objavama sv. Brigite zove se Marija: *Zvijezdu, što ide pred suncem.* A to zato, da razumijemo, kad se u kojoj grešnoj duši pojavi pobožnost Bl. Dj. Mariji da je to siguran znak te će ubrzo doći Bog i obogatiti ju svojom milosti. Glasoviti sv. Bonaventura, da oživi u grešnicima pouzdanje u zaštitu Marijinu, predočuje nam burno more, u kojem su grešnici već pali iz lađe Božje milosti, i bacani posvuda od grižnje savjesti i od straha pred Pravdom Božjom, bez svijetla i bez vođe gube svaku nadu i zdvajaju, a kao da im Gospodin prstom pokazuje na Mariju, koju općenito zovemo: *Zvijezdom mora,* te im glasno govori: *Pali grešnici, odahnite i uzdahnite k Njoj i dovest će vas u luku.* Nevoljni grešnici nemojte zdvajati, podignite oči ovoj lijepoj zvijezdi, pouzdajte se u Nju, jer će vas Ona izvesti iz ove bure i uvesti u luku spasenja.

To isto kaže i sv. Bernard: Ako ne želiš da te potopi oluja, pogledaj na zvijezdu zovni Mariju. *Ona je,* kako kaže pobožni Blozije, *osobita zaštita grešnika. Ona je svima, koje tišti napast ili bijeda ili progonstvo, najsigurnije zaklonište. Ona je sva blaga i mila ne samo pravednima, nego i grešnima i zdvojnima. Čim spazi da ovi od srca vape k Njoj odmah ih pomaže, prima i pomiruje sa Sucem božanskim.* Ona ne može nikoga prezreti pa bio kako nedostojan, stoga nikome ne krati svoje pomoći.

Sve tješi i čim je zazivlju, odmah pomaže. Svojom dobrotom često milo potiče na pobožnost prema sebi one, koji Boga ne ljube, i moćno ih potiče, da se tom pobožnošću priprave na milost i napokon postanu

sposobni i vrijedni Kraljevstva nebeskoga. Bog je takvom učini, da se nitko ne plaši k Njoj približiti se. Bog je ovu svoju ljubeznu kćerku po naravi učinio tako milostivom i privlačnom, te se može svako pouzdano uteći u Njezinu zaštitu. Napokon zaključuje pobožni pisac: *Nije moguće, da propadne onaj, koji revno i ponizno štuje Mariju.*

Nju zovu klenom ili platanom: *Kao platana uzvišena sam.* A to stoga da grešnici znaju, da, kao što platana daje putnicima u svojoj sjeni zaklonište od žara sunčanoga, tako i Bl. Dj. Marija, kad vidi, gdje se Pravda Božja gnjevi na grešnike pozivlje ih, da se zaklone pod sjenu Njezine zaštite. Opaža sv. Bonaventura, kako prorok Izaija jadikuje nad svojim vremenom i kaže: *Gle, Ti si se razgnjevio i griješili smo... nema ga, koji bi ustao i uzdržao Te.* Gospodine, Ti si se pravedno razgnjevio na grešnike; i nema nikoga, tko bi Te mogao za nas primiriti.

Da, jer se onda još nije rodila svijetu Marija. *Prije Marije,* kaže svetac, *nije ga bilo, koji bi se usudio tako Boga suzdržati.* Ali, ako se sada Bog srdi na kojega grešnika, a Marija ga uzme pod svoju zaštitu, to Ona uzdržava Sina da ga ne kazni i da ga Spasi. *Zadržava Sina da ne kazni grešnika.* Dapače, prosljeđuje govoriti sv. Bonaventura, da nitko nije sposobniji zaustaviti rukom mač Pravde Božje od Marije, da ne bi kaznio grešnika.

Iste je misli Rikard od v. Lovrinca, kad kaže, da se Bog tužio prije nego je Marija bila u svijetu, kako nema nikoga, koji bi ga suzdržao, da ne kazni grešnika; ali kad se Marija rodila, Ona ga umiruje. Stoga sv. Bazilije hrabri grešnika i kaže: *Ne kloni grešniče, već u svemu Mariju slijedi i zazivlji, jer je Bog htio, da Ona u svemu pomaže.* Grešniče, kaže sv. Alfonz, ne kloni, već se u svim svojim potrebama uteci k Mariji i zovni je u pomoć, jer ćeš je uvijek naći pripravnu, da ti pomogne; jer je to volja Božja, da Ona pomogne svima u svim nevoljama. Ova Majka Milosrđa toliko želi spasiti grešnike, pa i najnevoljnije, da ih Ona sama traži da im pomogne; ako li se pak ovi utječu k Njoj, lako Ona nađe način kako da ih učini Bogu mile.

Izak patrijarh, zaželi blagovati divljač i zato obeća svoj blagoslov Ezavu. Nasuprot Rebeka, želeći, da ovaj blagoslov dobije Jakov, drugi njezin sin, reče ovomu neka joj dovede dva jareta, da će ih ona ugo-

toviti po volji Izakovoj: *Idi sada k stadu i donesi dva dobra jareta, da zgotovim ocu tvojemu jelo od njih, kako rado jede.* Sv. Antoni kaže, da je Rebeka bila pralik Marije, koja kaže anđelima: Dovedite mi grešnike (ove znamenuju jareta): ja ću ih pripraviti - tj. isprosit ću im skrušeno kajanje i iskrenu odluku - tako da će zaista biti mili i dragi mome Gospodinu. Isto misli i opat Franko govoreći: *Marija je uistinu mudra žena, koja umije tako jare pripraviti da izjednačuju ili nadvisuju slatkost jelena.*

Sama Bl. Dj. Marija otkrije sv. Brigiti, da nema u svijetu grešnika Bogu tako neprijatna, koji se ne bi Bogu vratio i zadobio njegovu milost ako se Njoj utekne i Nju zazove u pomoć: *Nitko nije tako odbačen od Boga, da se ne bi k Njemu vratio, ako mene zazove u pomoć.* I sama sv. Brigita čuje jednom, gdje Isus Krist govori svojoj Majci, da bi Ona bila pripravna i Luciferu isprositi milost Božju, kad bi se on ponizio molio je za pomoć. *I vragu bi iskazala milosrđe, kad bi ponizno zamolio.* Neće se nikada onaj oholi duh poniziti, da prosi zaštitu Marijinu; ali kad bi se i moglo dogoditi da se ponizi i prosi je, Marija bi bila i milosrdna i jaka, da mu od Boga isprosi oproštenje i spasenje. Ali ono, što se ne može obistiniti kod đavla zaista se obistinjava kod grešnika, koji se utječu ovoj Majci Milosrđa.

Noina korablja bijaše također slika Marijina; jer kao što su u njemu našle sklonište sve zemaljske životinje, tako pod plaštem Marijinim nalaze utočište svi grešnici, koji su po svojim zločinima i putenim grijesima nalik na životinje; samo s tom razlikom, kaže neki pisac, *što je korablja životinje primila i sačuvala,* tj. u kovčeg uđoše životinje i ostadoše životinje; vuk je ostao vuk, tigar je ostao tigar; ali pod plaštem Marijinim vuk postaje janje, a tigar postaje golub. Jednom vidje sv. Gertruda Mariju sa raskriljenim plaštem a pod njim mnogo zvjeradi različitih vrsta: risa, lavova, medvjeda, i vidje, kako Bl. Djevica ne samo da ih ne tjera od sebe, nego ih dapače svojom blagom rukom milo prima i mazi.

Dozna tada svetica Božja, da su te zvijeri siromašni grešnici, koje Marija kad se Njoj utječu, milo i ljupko prima. S pravom je dakle rekao sv. Bernard Bl. Djevici: *Gospo, ti se ne odvraćaš ni od jednoga grešnika, pa bio on kako mu drago gadan i mrzak; ako li se Tebi utekne, Ti*

ga blagom rukom iz ponora zdvajanja izvlačiš. O preblaga Dj. Marijo! Do vijeka neka se hvali i slavi Bog Gospodin naš, koji Te je učinio tako milom i blagom i prema najbjednijim grešnicima. Jadan je onaj, koji Te ne ljubi, i koji premda bi se mogao uteći k Tebi, ne želi se u Te uzdati! Propada onaj koji se ne utječe k Mariji; ali tko je ikad propao, koji se Mariji utekao?

Pripovijeda Sv. Pismo, kako je Booz dopustio Rut, da sabire klasje, što ostajaše iza žeteoca. *I došavši stade pabirčiti po njivi za žeteocima. Sv. Bonaventura primjećuje: Rut je u očima Boozovima, a Marija je u očima Gospodinovim našla tu milost da može klasje tj. duše ostavljene od žeteoca, skupljati na oproštenje.* Žeteoci su poslanici evanđeoski: vjerovjesnici, propovjednici, ispovjednici, koji svojim trudom po sav dan kupe i stječu duše Bogu. Ali ima duša opornih i tvrdokornih, koje su i od ovih ostavljene: samo je Mariji dopušteno, da svojim moćnim zagovorom spasi ovo ostavljeno klasje.

Ali jao onima, koje se niti od ove blage Djevice ne daju uhvatiti! Ove će doista propasti i biti proklete. Blago naprotiv onome, koji se utječe ovoj dobroj Majci! *Nema u svijetu grešnika tako mrsku, kaže pobožni Blosije, kojega bi Ona prezrela i od sebe odbila i kojega ne bi Ona mogla, znala i htjela, ako zatraži Njezinu pomoć, pomiriti sa preljubljenim Sinom svojim.*

S pravom Te dakle, o Kraljice moja premila, sv. Ivan Damašćanski pozdravlja i zove nadom zdvajajućih: *Zdravo nado zdvojnih!* S pravom te sv. Laurencije Justinijani zove: *Nadom zlikovaca*, a sv. Augustin: *Jedino ufanje grešnicima*, a sv. Efrem *Najsigurnijom Lukom brodolomnika.* Ovaj te svetac zove i *Zaštitnicom osuđenika.* S pravom napokon sv. Bernard potiče one koji zdvajaju da ne zdvoje: pa stoga pun radosti i nježne ljubavi prema ovoj svojoj predragoj Majci, ljubazno joj govori: *Tko se ne želi uzdati u Te, koja svima pomažeš? Ne dvojim, da ćemo dobiti što želimo, ako k Tebi dođemo. U Tebe neka se ufa, koji zdvaja.*

Pripovijeda sv. Antoni o nekom grešniku, kako se ovomu dok je bio u nemilosti Božjoj, pričinilo, da stoji pred sudištem Isusa Krista: da ga đavao tuži a Marija brani. Vrag pokaže protiv ovog siromašnog grešnika čitavu brojanicu grijeha i ova postavljena na tezulju Božje Pravde

težila je mnogo više, negoli sva njegova dobra djela: ali što učini tad Njegova velika zaštitnica? Pruži svoju blagu ruku, postavi je na drugu tezulju i ova padne na korist njezinoga štovatelja. Tako mu dade razumjeti, da će mu Ona steći oproštenje, ako promijeni život. I doista, ovaj se grešnik poslije onoga viđenja obrati i promijeni svoj život.

Primjer: Pripovijeda bl. Ivan Herolt, koji se zbog poniznosti prozva "**učenikom**" o nekom čovjeku ovo: Bio muž oženjen, a živio u nemilosti Božjoj. Njegova supruga, čestita žena, kad ga nije mogla nagovoritit da ostavi grijeh zamoli ga da u onom svojem bijednom stanju vrši barem tu pobožnost prema Majci Božjoj, tako da svaki put, kad prođe mimo koje slike Marijine, pozdravi Blaženu Gospu s jednom Zdravo Marijom. Suprug stade obavljati ovu pobožnost.

Jedne noći, kad je išao griješiti vidje svijetlo i opazi, da je to svjetiljka, što je gorjela pred nekom slikom Bl. Djevice Marije, koja je u naručaju držala Djetešce Isusa. Po običaju svojem reče: Zdravo Marijo; ali što vidje za tim? Vidje Djetešce posuto ranama, iz kojih je nanovo krv tekla. Na to se uplaši i duboko ganu. Promatrajući kako je svojim grijesima tako ljute rane zadao svojemu Spasitelju, počne plakati, ali zamijeti, da mu je Djetešce okrenulo leđa.

Sav postiđen zbog toga, uteče se Bl. Dj. Mariji, govoreći: Majko Milosrđa! Sin me Tvoj odbija, ja ne mogu naći druge zaštitnice milosrdnije i moćnije, nego si Ti, koja si mu Majka, Kraljice moja, pomozi mi, moli Ga za me! Božanska Majka mu odgovori iz one slike: "Vi me grešnici zovete Majkom Milosrđa, a zatim me činite Majkom žalosti jer obnavljate mojemu Sinu muke, a meni žalosti. Ali ipak, jer Marija ne može pustiti bez utjehe onoga, koji se Njoj za pomoć utekao, obrati se k Sinu svome, da ga prosi, neka bi oprostio onome nevoljniku.

Isus je i dalje pokazivao, kao da mu ne želi oprostiti, a tada Bl. Dj. Marija spustivši Djetešce, prostrije se pred Njim govoreći: Sine, neću se udaljiti od Tvojih nogu, dok ne oprostiš ovome grešniku. Majko, reče tada Isus, Ja Ti ne mogu ništa uskratiti. Želiš da mu oprostim? E dobro, Ja mu opraštam Tebi za ljubav: daj da dođe cjelivati ove moje rane. Pristupi dakle grešnik gorko jecajući, i dok je cjelivao rane Djetetu Isusu, one su zacijelile. Na koncu ga zagrli Djetešce za znak.

da mu oprašta i grešnik promijeni život. Od onda se sav dade svetome životu i od srca ljubljaše Bl. Djevicu, koja mu je isprosila tako veliku milost.

Molitva: O Prečista Djevice Marijo! Ja častim i štujem Tvoje Presveto Srce, koje bijaše raskoš i milina Bogu, srce sve puno poniznosti, čistoće i ljubavi Božje. Ja nevoljni grešnik dolazim k Tebi sa srcem punim rana i nečistoće. O Majko Milosrđa, ne odbaci me radi togā, nego mi se smiluj i pomozi mi! Da mi pomogneš, ne traži u mene ni kreposti ni zasluga. Ja sam izgubljen i ne zaslužujem do li Pakao. Gledaj, molim Te, samo na pouzdanje, koje imam u Tebe i na dobru volju, koju imam, da se popravim. Gledaj na ono, što je za mene učinio i pretrpio Isus blagi, a onda me ostavi, ako Ti srce dopušta, da me ostaviš. Ja Ti predočujem sve Muke Njegova Presvetoga Života: zimu, koju je trpio u staji, put, koji je prevalio u Egipat, Dragocjenu Krv, koju je prolio, siromaštvo, znoj, tuge, žalosti i smrt, koju je iz ljubavi prema meni na oči Tvoje podnio i Isusu za ljubav nastoj spasiti me. Majko moja, ja niti želim, niti mogu bojati se da ćeš me tjerati sada, kad se utječem Tebi i prosim kod Tebe pomoć. Kad bih se bojao, ja bih nanio uvredu Tvojemu milosrđu, koje traži nevoljne, da im pomogne.

Gospo mila! Ne uskrati Svoje milosti onome, kome Isus nije uskratio svoje Krvi. Ali se zasluge ove Krvi neće primijeniti na mene, ako me Ti ne preporučiš Bogu. Od Tebe se nadam svojemu spasenju. Ne tražim od Tebe bogatstvo, čast, ni druga zemaljska dobra, nego tražim milost Božju ljubav k Tvojemu Sinu, vršenje Njegove Presvete Volje, Raj nebeski, da ga ljubim u vijeke. Je li moguće da me ne uslišaš? O ne, Ti si me već kako se nadam, uslišila, već se moliš Bogu za me, već mi pribavljaš zatražene milosti, već me primaš pod svoje okrilje. Majko moja, nemoj me ostaviti, nastavi moliti za me, dok me ne vidiš spašena u Nebu do nogu Tvojih, da Te hvalim i slavim i da Ti se zahvaljujem u vijeke. Amen.

SADRŽAJ